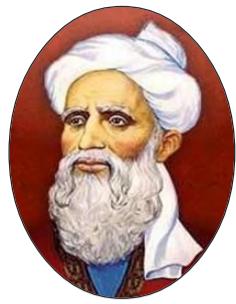

АНВОР ДОНИШ

E-mail: anvor.donish@kgu.tj **Нашияи Донишгоҳи давлатии Кӯлоб Ҷумҳорияи Тоҷикистон** Ҷӯбоб ба номи Абӯаబдуллоҳи Рӯдакӣ*

www.kgu.tj №12 (264) 15 дебр 2017, ҷумъа (оғози нашр: соли 1994)

Низом ҚОСИМ

ОРМОН

Чавониро фидо кардам, диёрам то ҷавон бошад,
Гузаштам борҳо аз ҷон, ки ҷонаши дар амон бошад.
Чу аз ҳар ҷонибе сӯи Ватан боди ҳазон омад,
Баҳорамро сипар кардам, ки эмин аз ҳазон бошад.
Ман аз ин сарзамин тиру камонро дур бинмудам,
Ки доим дар самояши пурҷило тирукамон бошад.
Қасам бо шири модар ҳӯрдаам дар назди ҳалқи хеш,
Ки бахту роҳи умраши ҳамчӯ шири модарон бошад.
Дилу рӯи кушодамро ба дунё пешкаш кардам,
Ки мулки кӯчакам дар ҷаими дунё бекарон бошад,
Ба минбарҳои болои ҷаҳон бурдам забонамро,
Ки ҳалқи хуизабонам бо ҷаҳоне ҳамзабон бошад.
Басо ҳорӣ қашида, гунҷаи уммедин парвардам,
Ки ҳориро набинад ин диёру гулғишин бошад.
Маро ҳар бод пайгомест аз гул кардани дилҳо,
Маро ҳар мазраи сабзе зи сарсабзӣ нишон бошад.
Бувад нонрезаву нони Ватан болои ҷаимонам,
Дилам ҳамрози пирону аниси тифлакон бошад.
Кунам тоҷи сари дунё дилоро Тоҷикистонро,
Зи таҳту тоҷи ин дунё ҳаминам ормон бошад.

РОҲБАРИЯТИ ДОНИШГОҲИ
ДАВЛАТИИ КӮЛОБ

ҲАҚИҚАТИ ФИРДАСӢ ВА
ВОҚЕИЯТИ "ШОҲНОМА"

ИНТЕРНЕТ МАНБАИ
ИЛМОМӮЗӢ ё...

8 КАРАТ ЧЕМПИОНИ
ТОҶИКИСТОН

ЧАМЬБАСТИ ОЗМУНИ "БЕХТАРИНХО"

Маркази истеъдодҳои ҷавон дар ягчоягӣ бо Маркази рушти қасбият ва инноватсия озмуни фанниро бахшида ба Соли ҷавонон бо дастирии маъмурӣ донишгоҳ баргузор намуд. Мақсади баргузории озмун дар замари донишҷӯён бедор намудани маҳорату малакаи илмомӯйӣ ва дарёftи ҷеҳраҳои лаёкатманд буд. Дар асоси суратчаласаи таъсисдодаи озмуни фанни ва барои баҳогузорӣ намудани донишҷӯён лаёкатманд ба хотири шафоғ гузаронидани он ҳайяти комиссия бо раисии ноиби ректор оид ба илм ва инноватсия, номзади илмҳои филологи Ҳудойдодова Ш.З. ва аъзоён таъсис дода шуд.

Пас аз ҷамъбасти озмуни фанни донишҷӯён зерин ғолиб гардианд:

1. Филологи беҳтарин, аз факултаи филологияи тоҷик ва журналистика, ғолиби ҷоикум Раҳмоноав Гулдана,

ҷои дуюм Наргиси Шодибек ва ҷои сеюм Наврӯзова Шамсия;

2. Филологи беҳтарин (руссӣ), аз факултаи филологияи рус, ғолиби ҷоикум Ёрмадова Нилюфар, ҷои дуюм Зулайҳо Зайнiddin ва ҷои сеюм Рустамзода Амира;

3. Филологи беҳтарин (англисӣ), аз факултаи филологияи ҳориҷӣ, ғолиби ҷоикум Саҳиев Сорбон, ҷои дуюм Шоинов Тағаймурод ва ҷои сеюм Ҳочаев Ансорӣ;

4. Ҳуқуқшиноси беҳтарин, аз факултаи таърих, ҳуқуқ ва муносиватҳои байналмилӣ, ғолиби ҷиёни якум Икромов Раҷаб, ҷои дуюм Сунгулаи Ёкуб ва ҷои сеюм Менгияров Далер;

5. Физики беҳтарин, аз факултаи физика ва математика, ғолиби ҷоикум Гиёев Суннатуло, ҷои дуюм Абдураҳимов Абдулҳамид ва ҷои

сеюм Мехрубони Сайфулло; 6. Информатики беҳтарин, аз факултаи физика ва математика, ғолиби ҷоикум Аввалов Бахтиёр, ҷои дуюм Исмоили Исуф ва ҷои сеюм Салимова Бибичон;

7. Математики беҳтарин, аз факултаи физика ва математика, ғолиби ҷоикум Бобоназаров Идидек, ҷои дуюм Қодиров Олимхон ва ҷои сеюм Пирназаров Камолиддин;

8. Ҳимики беҳтарин, аз факултаи химия, биология ва география, ғолиби ҷоикум Ҳусайнов Ҳусниндин, ҷои дуюм Мустафоқулов Шодӣ ва ҷои сеюм Табаров Саймарту;

9. Биологи беҳтарин, аз факултаи химия, биология ва география, ғолиби ҷоикум Ассаева Омина, ҷои дуюм Мазарифова Мехрангез ва ҷои сеюм Мехруboni Тоҳир;

10. Иқтисоддони беҳтарин, аз факултаи молиявию иқтисодӣ ва факултаи иқтисод ва идора, ғолиби ҷоикум Шарипов Бедил, ҷои дуюм Икрамов Шодӣ ва ҷои сеюм Солиев Назирмад.

Голибони озмун аз тарафи ректори донишгоҳ, доктори илмҳои физика ва математика муҳтарам Абдулло Ҳабибулло бо тӯхфаҳои хотиравӣ, ҷои якум планшети HUAWEI T1 ва дипломи дараҷаи 1 ва ҷои дуюм ва сеюм бо модеми Мегафон қадрдонӣ карда шуданд.

БОКСЁРОН ҶОИ 1-УМ ВА 3-ЮМРО ГИРИФТАНД!

Рӯзҳои 16-19-уми ноябр соли ҷорӣ бо ташабbusi Раёsatи кор бо ҷавонон ва варзиши вилояti Суғd ва муассисai давлатi макtabi maҳorati olli varezishi viloyati Suғd mousobiқai kushodi MDMMOVB oид ба boks baini kalon solon bakhshida ba giromidostti posi hotiri ustodi varezishi Ittixodi Shӯrav Mâyrӯf Xuseynov barguzor garnid, ki dar in mousobiқai donishchӯeni donishgoҳ ištirok namuda, Baxtovar Sagizov dar vazni 56 kilo ҷои 1-um va Ramazon Tabarov dar vazni 60 kilo ba girifftani ҷоi 3-yom va diplom sarfaroz gardonida shudand.

ФАЪОЛИЯТИ МАҲФИЛИ "БАРНОМАСОЗОНИ ҶАВОН"

Рӯzi 5.12.2017 dar kafedra ilmhoi komputeri maҳfili "Barnomasozoni javon" bo roxbari assistenti kafedra Shoҳsanami Rizo barguzor garnid. Dar maҳfili omӯzgoron va donishchӯene, ki aъzoи in maҳfili budand, ištiroki faъolona namudand. Tibki naqsha maҳfili donishchӯi soli 2-yumi shubba'i informatica Sadbargi Gulomali dар mavzui "Tatbiqi usulx dар zaboni barnomasozii Visual Basic" bo māyrӯza va bo istifoda az tafkari elektronii baramad namuda, ҷiҳati musbat va manfisi māyrӯzaro ba ištirokunandagon iroa namudand. Dar ҷaraeni maҳfili savolu ҷavob va baxsu munoziraxo miёni aъzoen maҳfili surat giriffta, kor maҳfili shawqovar gardonid. Dar oxir māyrӯzachii beҳtarin donishchӯi soli 2-yumi Sadbargi Gulomali donista shuda, az taraфи dekani fakulta bo iftixornoma sarfaroz garnid.

ШАМШЕРБОЗИ № 2

Рӯzi 5.11.2017 Nuriiddin Abdulloev, donishchӯi donishgoҳ dar mousobiқai shamsherbozӣ, ki bakhshida ba Rӯzi Konstitutsiya dar shaҳri Dushanbe guzaronida shud, ištirok karda, ba girifftani ҷоi 2-yom va diplom sarfaroz garnid.

БАРГУЗОРИИ МАҲФИЛИ "РЎЗНОМАНИГОРОНИ ҶАВОН"

Санаи 29.12.2017 dar fakulta filorologiya toҷik va journalistikha bo roxbari assistenti kafedra jurnalistika Ališeri Abdumahcid maҳfili "Rўznomanigoroni javon" guzaronida shud. Dar maҳfili uzvi faъol, donishchӯi soli 2-yumi Abdulloho Furbatӣ dар mavzui "Ozodiy baeъn dar BAO" māyrӯzai xeshro baeъn namud. Dar maҳfili ҳamchun meҳmon xabar尼gori website Ozodagon Barnoi Begmatzoda va Kurbonov Olim xabar尼gori Televiszionii Kôlub ištirok namudand. Maҳfili bo baҳsu munozida ba anҷom rasid.

2 МЕДАЛ БАРОИ ҶОИ 1-УМ

Санаи 3.11.2017 bo tashabbusi Federatsiya milliyyi Ҷiu-Ҷitsu Ҷumхуриi Toҷikiston mousobiқai chumхuriyayi oид ба Ҷiu-Ҷitsu bakhshida ba Soli ҷavonon va 26-solagii Istiqloiliyati давлатi Ҷumхuriyati Toҷikiston barguzor garnid. Donishchӯi donishgoҳ dar in mousobiқai ištirok namuda, Isupov Saъduлlo dар vazni 60 kilo ҷоi 1-um va Karimov Xizrali dар vazni 80 kilo ҷоi 1-yumro savor shuda, bo diplom sarfaroz gardonida shudand.

МАҲФИЛИ ЗАРИФОН

Дар taъrihi 29.11.2017 dar tolori farxangii donishgoҳ bo tashabbusi shubba'i kor bo ҷavonon "Maҳfili zarifon" baini fakulta filorologiya ҳorijӣ va fakulta filorologiya toҷik va surudi yakka, raқs, sahnacha, taқlid va suolu ҷavob. Donishchӯi sanъatu maҳorati xudro baxri ҳakamonaн ва ҳosirin niшon doddand. Aъzoи ҳakamonaн ҳangomi ҷamъbast ба ҳar du fakulta 146 holi doda, ba davri minbaъda roxhat girifftand.

МАҲФИЛ АМАЛ МЕКУНАД!

Рӯzi 30.11.2017 dar kafedra pedagogika bo roxbari omӯzgori kafedra Ҳudoydodova Obidamo maҳfili "Pedagogi javon" guzaronida shud. Dar maҳfili donishchӯi az fakultaҳoи filorologiya toҷik va journalistikha, chimia, biologiya va geografiya va fizika va matematika ištirok namudand. Māyrӯzachii Mazaripova Mehranzeg, donishchӯi soli 2-yumi fakulta hanimia, biologiya va geografiya dар mavzui "Parhamat bodi parafshon, Toҷikiston azizam!", Saidov Parviz, donishchӯi soli 2-yumi fakulta chimia, biologiya va geografiya dар mavzui "Tarbiyati iftixor az xuvvati milliy" va Murodov Ҷamil, donishchӯi soli 3-yumi fakulta filorologiya toҷik va journalistikha dар mavzui "Toҷikiston parhamat parafshon bod" māyrӯzachoi hudo peshkashi ištirokchiyén namudand.

Dar oxir ba māyrӯzachii az taraфи raёsati ilm va innovatssia iftixornoma takdim karda shud.

Xabar尼goron: Gulafzod DAVLATOV, Manuchehr LATIFOV va Muҳammad Ҳočaev

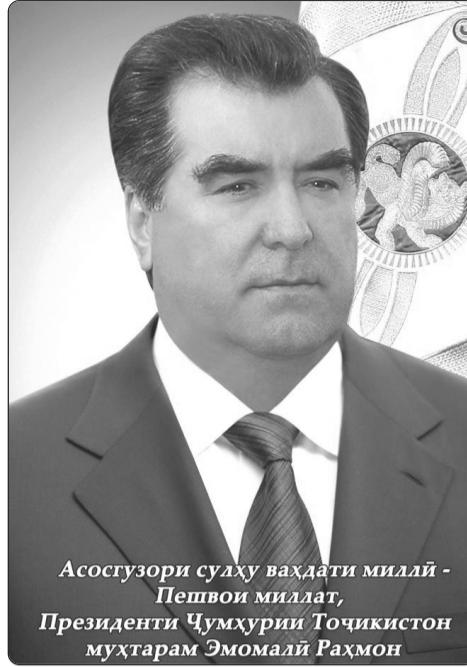
Қурбонали МИРЗОЕВ,
докторантни РӯД-и соли I-уми
факултати иктисоли ҷаҳон

Ҷавонон дар ҳама давру замон қувваи пешбарандай ҷомеа буда, ояндаи миллату давлат аз онҳо вобастагии қалон дорад. Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, баҳусус Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мұхтарам Эмомали Раҳмон бо дарки амиқи ин масъала дар замони

шида шудаанд ва дар даврони соҳибиқиқолопии кишвар барои рушди ҳамаҷонибаи ин қишири иҷтимоии ҷомеа мусоидат на慕даанд.

Аз ҷумлаи ин ҳүҷҷатҳои мұхим, ки барои баланд бардоштани ҳисси ватандустии Ҷавонон дар марҳилаи наздик таъсирӣ амиқ гузашт, ин Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 3.05.2010 №208 "Барномаи давлатии тарбияи ватандустии Ҷавонон барои солҳои 2011-2013" буд.

Дар воқеъ, мо Ҷавонон дар замоне зин-

Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ -
Пешвои миллат,
Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон
мухтарам Эмомали Раҳмон

САРВАРИ ВАТАНДУСТ ВА ҶАВОНПАРВАРИ ТО҆ЦИК

*Созандагию ободкории миллату давлат дар
дасти Ҷавонон аст ва Ҷавонон ояндаи
имрӯзу фардои давлату миллат мебошанд.*

Эмомали Раҳмон

дигӣ дорем, ки раванди ҷаҳонишавӣ ба ҳаёти иҷтимоии мо осору таҳдидҳои зиёдеро ба амал меоварад. Дар ин маврид моро зарур аст, ки бо дарки амиқ падидаҳои замонро дарк намоем ва ҷараҳои мұхим баҳри тарбияи ватандустии Ҷавонон биандешем, зеро маҳз ҳисси ватандустӣ намегузорад, ки ҳаракат ё падидаи ноҳуш амнияти миллатро ҳалалдор нағояд. Мұхимтарин василаи баланд бардоштани эҳсоси ватандустии ҷавонон ташаккули фарҳанги маънавию сиёсӣ, маърифати ҳуқуқӣ ва омӯзиши таърихи пургованоти миллати худ ба ҳисоб меравад.

Имрӯзҳо қисми зиёди Ҷавонон аз моҳияти мағҳуми Ватан ва ватандорӣ оғоҳӣ пайдо кардаанд. Аз ин рӯ, дар раванди тарбияи ватанпаратии Ҷавонон ҳамаи субъектҳои тарбия бояд барои расидан ба як ҳадаф талошварзанд ва танҳо ҳамон вақт натиҷаи дилҳоҳ ба даст ҳоҳад омад, ки ҳадаф, пеш аз ҳама таъмини ягонагии Тоҷикистон ва тарбияи ҷавонон дар рӯҳияи ҳудшиносии миллӣ бошад.

Ҷумҳурии соҳибиқиқолопамон - Тоҷикистон дар роҳи соҳтани ҷомеаи демократӣ, ҳуқуқбунёд ва дунявӣ қарор дорад. Тарбияи ватанпаратии ҷавонон ягона роҳе мебошад, ки баҳри расидан ба ин мақсад моро кӯмак мерасонад. Пешвои миллат мұхтарам Эмомали Раҳмон сурат гирифта истодааст. Беҳуда нест, ки Пешвои миллат мұхтарам Эмомали Раҳмон соли 2017-ро Соли ҷавонон эълон намуд.

"Ҷавонон нерӯи фаъолу бойрат, қувваи созандай ҷомеаи моро ташкил медиҳанд. Онҳоро хуб тарбия кардан ва ба роҳи дурустӣ зиндагӣ ҳидоят кардан вазифаи муқаддаси ҳамаи аъзои ҷомеа мебошад".

Бояд қайд намуд, ки дар тӯли 25 соли истиқололият мебошад, ки ба бисёр дастовардҳои азим ноил гардидем. Давлатамон рӯз то рӯз ба куллаҳои баланди интишоғ ноил гардида истодааст. Дар заминай дигаргунсозиҳои кишвар Ҷумҳурии азизамон ба як давлати аз ҷиҳати иқтисодию иҷтимоӣ ва фарҳанги пешрафта табдил ёфта истодааст. Бунёди роҳҳо, пойгоҳҳои барқӣ ва нақбҳо нишонаи рушду нумӯъ аст.

Бо боварии комил метавон гуфт, ки ин ҳама муваффақият ва комёбииҳои мо бо роҳбарии хирадмандонаи Пешвои миллат мұхтарам Эмомали Раҳмон сурат гирифта истодааст. Беҳуда нест, ки Пешвои миллат мұхтарам Эмомали Раҳмон соли 2017-ро Соли ҷавонон эълон намуд.

Назари воқеъбинонаи Пешвои миллат ба Ҷавонон ҳамчун нерӯи бунёдкор ва созандаги боиси дастгирии аҳли ҷомеа ва Ҷавонони кишвари азизамон ба шумор меравад. Ҷавонон ободгарони Ватан, соҳибиони ояндаи Тоҷикистон ва такяғоҳи боиқитдори давлати соҳибиқиқолоп мебошанд. Пас, вазифа ва масъулияти мо Ҷавонон дар роҳи расидан ба оромии миллӣ сол то зиёд шуда истодааст.

ШЕ҆РӢ РӮЗ

Абулқосим ЛОҲУТИЙ

Яке Руму яке Юнон парастад,
Яке қуфру яке имон парастад.
Яке Акко, яке Макка, яке Балх,
Яке дарбори Вотикон парастад.
Яке аз ҳар чӣ дин дар ин ҷаҳон ҳаст,
Фузунтар лираву тумон парастад.
Барои фаъла истисмор кардан
Яке қонун, яке Қуръон парастад.
Яке аз дастранҷи коргарҳо
Фурӯши ҷинс дар дӯкон парастад.
Барои ҳифзи ҷони кӯдаконаш
Яке дар музди заҳмат нон парастад.
Яке симинтанони норпистон,
Лаби лаълу дури дандон парастад.
Яке баҳри шикори мурғи Ҷаҳриқ
Камону новаки пайкон парастад.
Яке аз дасти зулми Инглистон
Халоси мулки Ҳиндустон парастад.
Яке озодии Ирлонд ҳоҳад,
Яке ободии Афғон парастад.
Яке бо подшоҳу шайху ҳонаш
Фақат аз рӯйи ҳис Эрон парастад.
Миёни ин ҳама маҳлуқи олам,
Ки ин як ину он як он парастад.
Агар аз кеши Лоҳутӣ бипурсӣ,
Наҷоти фаълаву дехқон парастад.

Кирмоншоҳ, 1914

ДУ ҲИҚМАТ

ҲИҚМАТИ ЯКУМ

Рӯзё подшоҳи соглӯрдае, ки ду писарашо дар ҷанҷу бу душман аз даст дода буд, тасмим гирифт, ки барои худ ҷониши интиҳои қунаҷ. Подшоҳ тамоми Ҷавонони шаҳрро ҷамъ кард ва ба ҳар қадоме донаи гиёҳе дод ва аз онҳо ҳост, донаро дар як гулдоне бикоранд ва гиёҳи рушдёфтаро дар рӯзи муйайне нағди ўбиеваранд. Пак яке аз он ҷавонҳо буд ва тасмим дошт, ки тамоми талоши худро барои подшоҳ шудан ба қорӣрад, бинобар ин ботамоми ҷиддият талош кард, то донаро парвариш дидҳад, вале муваффақ нашуд. Ба ин фикр расид, ки донаро дар обу ҳавои дигаре парвариш дидҳад, ба ҳамон хотир, ба қӯҳистон рафт ва хоки он чоро низ озмомиш кард, вале муваффақ нашуд. Пак ҳатто бо кишоварзони деҳаҳои атрофи шаҳр машварат кард, аммо ҳамаи ин қорҳо бефоида буд ва натавонист донаро парвариш дидҳад. Билохира рӯзи ваъда фаро расид. Ҳамаи ҷавонон гиёҳҳои хурди парваришкардаи худро дар гулдон нағди подшоҳ оварда буданд. Подшоҳ ҳама гулдонҳоро ниҳоҳ кард. Вақте нағнат ба Пак расид, аз ўлурасид:

- Гиёҳи ту қуҷост?

Пак мочароро ба ўиброз кард. Дар ин ҳангом подшоҳ даст Пакро боло карду ўро ҷонишиҳои ҳудъёлан намуд. Ҳама ҷавонҳо эътиroz кардан. Подшоҳ рӯй таҳт нишаст ва гуфт:

- Ин ҷавон ростгӯйтарин ҷавони шаҳр аст. Ман қаблân ҳама донаҳо дар об ҷӯшонида будам, бинобар ин ҳеч як аз донаҳо намебоист, ки рушд қунаҷ.

Даллок гуфт:

- Гуши шер аст.

Мард гуфт:

- Гӯшашро раҳо кун ва узви дигареро нақш кун.

Даллок шурӯй кард шиками шеро нақш кардан, аммо боз ҳам фарёди мард баландтар баромад ва гуфт:

- То ҷое, ки ба холқуби шикам оғоз накардӣ, дард маро ағзун на буд. Ҳоҳиш мекунам, то заҳмро камтар занӣ.

Даллок дар тааҷҷуб ангушт дар дандон бимонд ва аз сари ҳашм сӯзан бар замин заду бигуфт:

- Аҷабо! Аз ман нақши шери бедуму шиками гӯш талаб дорӣ, ки ҷунин шерро ҳатто Ҳудованд ҳам наофаридааст!

Мантиқ: Агар тоқати ранҷ надорӣ, ҳавои ганҷ ба сар манех. (Маснавии маънавӣ)

Таҳияи Ҳаҷонигир РУСТАМ

Шариф БЕГИЕВ,
саромӯзгори кафедраи методикаи
таълими ибтидоӣ

тернетро хуб медонист, дар набудани Чамшед ба сари компьютер нишаста, ба интернет медарояд ва ба якчанд сайти, ки цияншад Чамшед даромада буд, мароқ зохир намуд, аммо аз даромадан ба он сайти поши有用的 шуд. "Ин худаш чӣ гап?", гӯён ба ҳашм омада, фаҳимид, ки чӣ қадар сайтиро фаҳшу бадаҳлоқона бисёр будааст. Ба мақсади он, ки расмҳои бешармона ақли Чам-

вии чавонон осеб ва заарҳои зиёде дорад.

Инчунин, бемории дигар, ки аз интернет ба мо сироят меғарداد, ин "чат" яъне, ки сӯҳбат дар олами интернет аст. Инро як амали муғид нишон дода, чавонони нав ба балағатрасидаро аз ҷиҳати ҷинси таҳрик мекунад. Чавон-писарону чавондуҳтарон бошанд, шабҳои дарозро дар паси компьютер бо сӯҳбатҳои

нетӣ кӯдакон ва чавононро ба зӯроварӣ ва дагалӣ водор мекунанд, 19 бозии компьютерири дар интернеткафеҳо манъ кардаанд.

Шахсоне, ки ҳамеша дар андешаи интернет ва ё бозихои компьютерӣ ҳастанд, барои аз мушкилоти ҳаёт ҳалос шудан ҳудро ба ин бозихо андармон мекунанд ва барои ин маблағи зиёде сарф менамоянд. Шабу рӯзашон ба якдигар омехта шуда, мушкили ҳоб ба миён меояд. Ба сабаби камхобӣ дар саломатии инҳо нӯқсон пайдо мешавад ба бағирпарешонӣ оварда мерасонад. Дилбастагӣ ба интернет ба дилбастагии қимор монандии зиёде дорад ва танҳо фарқи муҳимаш он аст, ки дарҳол молро аз даст намедиҳад (дар қимор даррав пул бой медиҳанд, дар интернет бошад оҳиста - оҳиста ҳам маблагҳарҷ мекунанду ҳам саломатишонро аз даст медиҳанд).

Дар донишгоҳу донашкадаҳо ва ё муассисаҳои давлатӣ ба чавонон ё донишҷӯен маълумоте лозим мешавад, аммо имконияти ба қитобхонаҳо рафтаниро надоранд. Маводҳои лозимиро ба воситаи ҳистифода аз интернет дастарси хеш менамояд. Ҳарчанд ки рушди интернет ба чавонон таъсири мусбӣ расонад, лекин, мутаассифона, ҷиҳатҳои манғифаҳӣ низ аз наzarҳо дур намемонад.

Дар интернет дикъати чавонон бештар ба қимор, фаҳш (порно), с пам (spam), ба воситаи почтаи elektronik (email) равона карда мешаванд ва ё ба воситаи троян ба ҳудҷал мекунанд.

Мувоғики маълумоти Асотсиатсияи Байнамилалии Тадқиқоти Криминалий (ICAA) маълум гашт, ки 27 фоизи чавонон, аз он ҷумла мактаббачагон аз беназоратии падару модар ва қалонсолон дар сайтиро интернет ворид мешаванд.

Баъзе хадамоти вазорати корҳои дохилии давлатҳо аз сабаби он, ки бозиҳои интернет

шедро бечо гардонда, ба рӯҳи маънавии ўзарар нарасонад, пагоҳаш алоқаи интернетро бурид. Чамшед бошад, фикр мекард, ки бо сабабҳои молиавист. Ин қиссаи як чавони донишҷӯ аст, ки барои дигарон дар месозад.

Айни ҳол аксариати донишҷӯен дастрасӣ ба интернетро пайдо намудаанд, ки он дар натиҷаи нодуруст ҳистифода кардан пайёмадҳои нохушро ба вучуд меорад. Дар аксариати оилаҳо, ки аз тарафи фарзандонашон мушкилҳоро ба вучуд меоранд, маҳз анаҳамин интернет аст. Чавонон агар дар танҳои ба дунёи интернет ворид шаванд, таъсири манғии ҳудро ҳатман мерасонад. Ин ҷуна чавонон мерасонанд ба ҳар ҷуна сайтиро пур аз фаҳшу бешармона ва бадаҳлоқона ба осонӣ дароянд, ки ин ба рӯҳияи маъна-

интернетӣ саҳар мекунанд.

Ҳангоми ҷӯстӯҷӯи иҷрои вазифаи хонагӣ ва ба ҳар ҷуна супоришҳо файрииҳтиёр чавононро ба күшодани саҳифаи дигари ҳар ҷуна фиску фасод водор месозад.

Дар интернет дикъати чавонон бештар ба қимор, фаҳш (порно), с пам (spam), ба воситаи почтаи elektronik (email) равона карда мешаванд ва ё ба воситаи троян ба ҳудҷал мекунанд.

Мувоғики маълумоти Асотсиатсияи Байнамилалии Тадқиқоти Криминалий (ICAA) маълум гашт, ки 27 фоизи чавонон, аз он ҷумла мактаббачагон аз беназоратии падару модар ва қалонсолон дар сайтиро интернет ворид мешаванд.

Баъзе хадамоти вазорати корҳои дохилии давлатҳо аз сабаби он, ки бозиҳои интернет

Абдуқодир АБДУҚАҲХОР,
рӯзноманигор,
директори Қитобхонаи ба
номи Абулқосим Лоҳутӣ

ШИКАСТИ ДАВЛАТИ ИБЛИС

Инак, иблиси бузург - Абубуқри Бағдорӣ ва шайтонбачча - пайравонаш аз ҷониби Эътилоғи қишварҳои гарб, Нерӯҳои ҳарбӣ - қайхонии Россия ва артиши Башор Асад ба ҳокуҳун қашида шудаву несту ногуд карда шуданд. Хилоғати хилоғкорон сукӯт намуд. Ағсӯсу надомат, ки нерӯҳои ахримани бо ин амалашон Исломи поки Муҳаммадиро ҳамчун дини ҷангу оромиситеz бадному дӯғдор ва мусалмонро дар ҷаҳон зишту ғарбашор, бераҳму ҳуњӯр муарриғӣ намуданд. Даҳҳо ҳазор ҷавонони гумроҳ кӯштаву волидонашон гусса-марг гардида, миллионҳо нафар одамон бехонаву дар ба дару ғурезаву муҳочирӯи овора гардианд. Роҳбарону идеологҳои даҷҷолбашараи давлати исполиӣ, ки то қунун ягон нағарашон ҳудро қурбон накардаанду накардаанду ҳамекунанд, оятҳоро таҳриф карда, фатвоҳои белоя бароварда, ҷавонони гумроҳу ҷалласаводро бо роҳҳои гуногун, аз ҷумла гипнозу сеҳру манқурткунонию доруҳои эҳсосбарангез (ҳайвонӣ) ва эҳсоскӯш (тарс) амсоли қаптагон (амфетамин) ба домиғаре қашиданд. Дардовараши бозин аст, ки дар қатори ин тӯдаи дад тоҷикисарони ноҳаифар низ кам набуданд. Таъриҳи гувоҳ аст, ки ниёқони мо тули асрҳо ғафат дар роҳи омӯзиши илму алайҳи нағси аммара ҷиҳод намудаву ин дини муқаддасро азamatу ҷалол баҳшидаву онро ҳамчун дини сулҳу суботу инсонсозу таҳаммушарро ба оламиён ошно набуданд. Баъзе кӯрдилон - во-рисони имрӯзаш онҳо то ҷое бефаҳму тиҳимағз будаанд, ки дар муқаддасгоҳҳои мусалмонон - Ироку Шом, ки қадамҷойҳои асосгузорону бунёдгузорони исполанду ҳазору ҷаҳор-сад сол аст дар ин минтақа садои азон ҳомӯш нашудааст, ҷиҳод эълон намудаву бу ниҳоди "Аллоҳу Акбар!" хуниноҳаи ҳазорон мусалмонро рехтанд. Таъриҳи сабақомӯз аст. Мо мардуми одӣ, раҳбарияти Ҳукумат, ҳодимони ин бояд ин ҳаводиси шуму таънаборро ҷиддӣ биомӯзemu иштибоҳи кардаамонро испоҳ кунем. Ҷароҳи ҳиҷояҳои Имоми Аъзам - ҷавони мазҳабиямон корагарнагардиҳу ҷавонони мо ба ин роҳ рафтанд? Ҷароҳи ҳиҷояҳои ҷавонони нуҳбагони миллат, ҷавонёни дин ба онҳо беасар монд? Ҷароҳи ҷиддӣ иштибоҳи кардаамонро испоҳ кунем. Ҷароҳи ҳиҷояҳои Имоми Аъзам - ҷавони мазҳабиямон корагарнагардиҳу ҷавонони мо ба ин роҳ рафтанд? Ҷароҳи Ҳиҷояҳои ҷавонони нуҳбагони миллат, ҷавонёни дин ба онҳо беасар монд? Ҷароҳи ҷиддӣ иштибоҳи кардаамонро испоҳ кунем. Ҷароҳи Ҳиҷояҳои Имоми Аъзам - ҷавони мазҳабиямон корагарнагардиҳу ҷавонони мо ба ин роҳ рафтанд?

БАДХОҲИ ҚАСОН ҲЕҶ ҶА МАҚСАД НАРАСАД...

Шарифон ТИЛЛОЕВ,
рӯзноманигор

Бо ташабbusi Пешвои миллат, Президенти қишинвар, муҳттарон Эмомали Рахмон ва фаъолияти пурсамару бевоситаи мақомоти даҳлдор ва мақомоти ҳифзи ҳуқӯқ имрӯз дар сатми пешгирии ҳар ҷуна ра вияҳои ифротгаро, ҳизбу ҳараратҳои экстремистӣ, террористӣ, иғвогару фитнаанғез дар ҷомеаи мосими қадамҳои устувор гузашта шуда истодааст. Терроризм ва экстремизм ҳамчун ҷараёни хатарнок ҷандосл аст, ки ба ҳаётӣ давлатҳои ҷаҳон таҳдид намуда, зиндагии орому осудаи мардумро ҳалалдор сохтааст.

Бояд тазаккур дод, ки турӯҳҳои террористӣ дар Тоҷикистон низ баъди ба даст овардани Истиқолияти давлатӣ бо дастгирии ҷанд тан аз ватан-фурӯшони хоинони миллат - Ҳуқиддин Кабириву генерал Ҳалим Назарзода ва сарпарату ҳочагони ҳориҷии онҳо дар ҷомеаи аҳлу тифоқи мо тарсу ҳарос ба вучуд оварда, то як андоза мақсадҳои зишту нопоқи ҳудро амали сохтанд.

Мардуми шарифи қишинварони мазҳабиятӣ аз наворҳои фаврии Маркази матбуоти ВКД-и Ҷумҳурии Тоҷикистон тавассути шабакаҳои телевизионӣ шоҳиди сирру асрори қишинварҳои амалиёти террористии ин ғурӯҳҳои муташаккӣ ғаштанд. Баъди тамошо ва таҳлили наворҳои фаврии ВКД-и Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҳulosae омадан мумкин аст, ки онҳо ният доштанд, ки бо дастгирии ҳочагони ҳуд теша ба решав милилати мозада, бо ҷомеаи ҷадрои бурдани бархе аз зиёйёни эҷодкорони шоҳидаро дар оянда даст наҳод ва дар оянда низ даст наҳоҳад дод.

Мадорон ниятҳои нолоқи ҳудро амали соҳта, дар мамлакат давлати исломӣ барро монанд. Ин ҳудобехабарон амиқ дарк карда буданд, ки поҳояи давлатдорӣ ва истиқолияти Тоҷикистони азизи монанд. Ин Ҳуқуқшиносон ва зиёйёни эҷодкорони ғояву қидаҳои ҷовидану ғашҳадамро дар курсҳои парвлумон, нигҳодҳои ҳуқумат ва дигар бахшҳои ҳаётӣ иҷтимоиву сиёсӣ ва фарҳангӣ тарғибу ташвиқ ва татбик намуда истодаанд.

Имрӯзҳо бо шарофати сиёсати ҳирадмандонаву дурбинона ва илму адабу фарҳанг-парваронаи Пешвои миллат муҳттарон Эмомали Рахмон даҳҳо сиёсатмадорону ҳуқуқшиносон ва зиёйёни эҷодкорони ғояву қидаҳои ҷовидану ғашҳадамро дар курсҳои парвлумон, нигҳодҳои ҳуқумат ва дигар бахшҳои ҳаётӣ иҷтимоиву сиёсӣ ва фарҳангӣ тарғибу ташвиқ ва татбик намуда истодаанд. Ҷароҳи қайд кард, ки имрӯзро ҳудобари ҳизби мамнӯи наҳзати исломӣ Муҳиддин Кабирий ва Ҳукумат, ҳодимони ин бояд ин ҳаводиси шуму таънаборро ҷиддӣ биомӯзemu иштибоҳи кардаамонро испоҳ кунем. Ҷароҳи Ҳиҷояҳои Имоми Аъзам - ҷавони мазҳабиямон корагарнагардиҳу ҷавонони мо ба ин роҳ рафтанд?

Мардуми шарифи Тоҷикистон рафттори ҳоинонаи ин ҷуна афроди ҳиёнаткору ҷиноятпешишаро маҳкум намуда, ба онҳо шадидан нафратдоранд. Ҳаром бод шири модар ба ҷунийн ашҳоди маслакумарда!

Чумъхон АЛИМОВ,
доктори илмҳои филология, профессор,
мудири кафедраи журналистика

Чанд муддат аст, ки атрофи шахсияти Фирдавсӣ ва "Шоҳнома"-и ў дар матбуот сару садоҳое мутафовит аз солиёни қабл ба роҳ андохта шудааст. Ва ин сару садоҳои навинро шахсиятҳои барҷастаи фарҳанги маърифатӣ ба роҳ андохтаанд, ки бальзехо аз мавқеи мӯъмину мусалмон будан дигарон аз мавқеи наҳоду миллатдӯст будан меҳоҳанд "Шоҳнома" ва Ҳакими Тӯсро аз нав арзёбӣ қунанд.

Қаблан бояд мутазаккир шуд, ки Фирдавсӣ як мусалмони комил буд ва ҳамзамон миллату наҳодашро хеле ва хеле парастиш менамуд. Сар то поӣ "Шоҳнома"- Ҳаким Фирдавсӣ консепсияи оғариниши Одам ва Оламро сирф бо така яе буслу асосҳои Қуръони Карим ба қалам дода, таъкиду эътироф ҳам кардааст. Мунтаҳо, исломӣ будану мӯъмину мусалмон будани Ҳаким Фирдавсӣ чунин муҳтавою маъни дошта наметавонад, ки ў саропо тамомии аъробро эътироф кунад ва тасхир тасарруф кардан дигар миллияту наҳодҳоро тавассути сипоҳу силоҳ бардошт ва таҳаммул карда тавонад, чаро ки баъдан дар замонҳои муҳталифи садаҳои наҳусти зуҳури Ислом кор то чое раҳиса буд, ки аъроб даст аз тарғиби ташвики дини навини мубин бардошта, шурӯй ба қатлу күштор ва нобуд соҳтани фарҳангу осору ёдгориҳои мардумони ғайриараб мезанданд, ки чунин рафттору кирдору пиндорҳо то чое, ки мутталеъ ҳастем на дар худи Китоби Муқаддас зикр гаштасту на дар аҳодиси набавӣ. Инсонҳо ҳам гурӯҳ-гурӯҳ имон меоваранд, вале на ба зӯри сипоҳу силоҳ. Имон овардан бо қалбу шууру тафakkur дигар буду тавассути корбурди зӯри бозуву сипоҳу силоҳ дигар, ки онро на гумонам паёмбар меҳоҳти на мӯътақидини солиму ў. То чое, ки воқиф ҳастем, Фирдавсӣ ҳатто яке аз идеологҳои асосии таълимoti "шуубия" (тиқи оёти Қуръони Карим "шуубия" - ба маъни мардуми "ғайриараб", "аҷамиён") аст, ки муҳолифат бо усулу шеваҳои ҳокимиyaти сиёсию фарҳангии арабҳоро доштанд, мунтаҳо чун таълимoti Қуръон баробарию бародариро талқин мекард ва шурӯй аз замони уммавиён сиёсати хосаи арабикунӣ шиддат гирифта буду мардуми ғайриараб мавриди таҳқири тавҳих қарор мегирифтанд, иддае аз мутафаккирини ғайриараб, хосатан ориёинажону форсизабонон то метавонистанд ба субут мерасониданд, ки онҳо ҳам нисбат ба Ҳудованду Қуръону Расули Ақраму (с) аҳодису саҳобагон мӯътақиданд, вале фарҳангум маданияти иронитабонро болотар аз аъроб мегузаштанд. Муслиму мӯъмин будан низ гумон намекунам, ки маъни "араб" буданро дошта бошад, чаро ки Ҳуммавиён дар баробари "исломикунонӣ" ҳамчунин даст ба "арабкунонӣ"-и ақвоми дигар ҳам мезанданд, ки муҳолифатҳоро ба бор оварда буд. Ва яке аз ин гунаашҳои муҳолиф Ҳаким Фирдавсии Тӯсӣ буд. Дар ин самту соҳа

ҲАҶИҚАТИ ФИРДАВСӢ ВА ВОҚЕИЯТИ "ШОҲНОМА"

(ва ё андешаҳои инғиродию зеҳнӣ дар ҳошияни баҳсу мулоҳизаҳои нағин)

Ҳаким Асадии Тӯсӣ низ достоне таҳти унвони "Мунозираи арабу аҷам" таълиф қарда, ки он аз доираи нигориши мо берунтар аст. Шуубиён, аз ҷумла, Ҳаким Фирдавсӣ ҳам, баробарии арабу аҷамро талқин ва эътироф мекардан, мунтаҳо чун аъроб ба таҳқири тавҳихи аҷамиён пардохтанд, як навъ муқовиматҳои тафakkuri фарҳангӣ низ зуҳур кардан гирифтанд. Мутафаккирон ва шуарои он давру замон - Ҳаримӣ, Мутаваккилӣ, Башшори ибни Бурд ва ҷанде дигарон ба сурудани ашъори форсии тоҷӣ даст заданд. Ҳатто намояндагони хосаи ҷараёни шуубия, аз қабили Ҳамиди Бахтакон, Саҳл ибни Мишонӣ, Аълони Шуубӣ, Абуубайдо ва ҷанде дигарон ба таълифи осору кутуби сирф шуубӣ даст зада буданд. Ҳадафи аслию асосии шуубиён, минҷумла, Ҳаким Фирдавсӣ ҳам - нишондоди афзалияти фарҳангӣ илми аҷамиён дар таносуб бо аъроб буд ва Ҳаким Фирдавсӣ ҳам сирф бо назардошти усулҳои асосии шуубия даст ба таълифи "Шоҳнома"-и ҳуд зада буд. Яъне Ҳаким Фирдавсӣ сирф як мусалмони комил буд, мунтаҳо афзалияти фарҳангӣ маърифати арабро бар аҷам эътироф наҳекард.

Воқеият ин аст, ки "Шоҳнома"-и Ҳаким Фирдавсиро ҳам наметавон пурра аз мавқеи таъриҳшинosi инкор қард ва ҳам наметавон ҳамчун як шоҳасарии воқеии таъриҳии пурра ҳам таъдиқ қард, чаро ки дар он воқеияти таъриҳӣ ҳам сабт шудаанд ва ҳам бо истифода аз тафakkuri таҳайюли ҳуд Ҳаким Фирдавсӣ вақо耶еъ ва ҳаводиси наҳударо ҳам ба ришta тасвир қашидааст. Нахустин дафъа муҳаққиқи иронӣ Забиҳуллоҳи Сафо роҷеъ ба ташаккул ва таҳавvuли дастону ҳамсаҳо мулоҳиза ронда, минҷумла, "Шоҳнома"-ро ба се қисмат ҷудо наҳудааст: қисмати устуравӣ, қаҳрамонию паҳлавонӣ ва таъриҳӣ (Забиҳуллоҳи Сафо. Ҳамосасарой дар Ирон.- Текрон, 1333 ш.). Таҳқиқи таъдиқ қисмати таъриҳии ин шоҳасар ба хонanda имкон мединад, ки оид ба диду дидгоҳ ва ҷаҳонбинии Ҳаким Фирдавсӣ тасавvuroti мушахҳасе ҳосил наҳояд. Ҳуди муқисаи "Шоҳнома" ва солномаҳои таърихии қабли имкон мединад, ки раванди ташакkuл ва таҳавvuли мавқeъiриҳои муtaғakkir пайғӣ қарда шавад. Дар робита бо қисмати таъриҳии "Шоҳномa" ҳамдиёronи гиromӣ қабл аз ҳама бояд бо ёдгории адабиётӣ паҳlavavӣ - "Корномаки Ардашири Попакон", солномаҳои арабии "Таъриҳ-ар-руслан-в-ал-мulk"-и Абу Ҷаъfar Муҳаммад ибни Ҷарири Табарӣ, "Таъриҳ Ал-Яъқub"-и Аҳмад Ал-Яъқub, "Муруҷ-уз-заҳab"-и Абӯ Ҳасани Масъудӣ, "Ғурур ахбор мулук-ул-ғурс"-и Абӯ Мансури Саъолиӣ, солномаҳои юонии "Таъриҳи ҷангҳои рumiҳo bo porsho"-и Прокопий Кесари (Ҷайсаи), "Таъриҳ"-и Феофлакт Симокатт ошни пайдо кунанд, то хулоаси амиқу ҷақиқе бароварда тавонанд.

Ҳеле барвақт рӯшан шуда, ки таъриҳии давлати Сосониён ҳанӯз то таълифи "Шоҳнома"-и Фирдавсӣ дар бисёре аз ёдгориҳои ҳаттӣ таҷассум ёфта буданд. Масалан, дар "Худойно-

мак" ин масойил мавриди тасвири тағсир қарор дода шуда буданд. Ҳатто гуфта мешавад, ки ҳуди ин асар ба забони арабӣ нӯҳ маротиба тарҷума ҳам гаштааст. Дар достон оид ба Ардашери Бобакон агар Фирдавсӣ ҳабар дижад, ки ў писари Сосон ва набераи Бобак (Попак) аст, пас солномаҳои арабӣ роҷеъ ба ин масъалаҳои арабӣ ва сурӣӣ мувоғиқат мекунанд ва тафовутҳо фақат мансуби масойили ҷузъӣ мебошанд. Мунтаҳо, нukta мухим он аст, ки Фирдавсӣ бо эҳtimoli қавӣ аз тарҷумаи арабии "Худойномак", "Шоҳнома"-и Мансури ва "Таърихи Табарӣ" ба таъриҳи ҷiddi istifoda намудааст. Аммо набояд мустасно бошад, ки Фирдавсӣ дар "Шоҳнома" бештар аз пешиниён тақи ба суннату аньаноти шифоҳӣ низ кардааст. Масалан, Нелдеке зикр намудааст, ки Фирдавсӣ қиссаю достонҳоеро медонистааст, ки ҳатто Саъолиӣ аз онҳо беҳабар буда (Noldeke Th. Das iranische Nationalepos, 2. Aufl.-Ipz, 1920).

Дар ҳар сурат мӯътамад будани ҳаводис ва вако耶еъ дар "Шоҳнома"-и Фирдавсӣ оварда шударо муҳаққиқини зиёде тақдиқ кардаанд. Масалан, дар асари таъриҳии "Мучмал-ут-таворих" қисмати зиёди ҳаводиси таъриҳӣ марбут ба Ирони Бостон дар асос ва бо така ба "Шоҳнома"-и Фирдавсӣ оварда шудаанд. Ҳамин тарик, аксар муҳаққиқин бар ин ақидаанд, ки дар тамомии достону қиссаҳои устуравӣ, паҳлавонӣ ва таъриҳии "Шоҳнома" воқеияти таъриҳӣ ҷой доранд, мунтаҳо дар қисмате камтар ва дар қисмате зиёдтар, чаро ки ҳуди талабат ва мөъёрҳои таълифи осори манзуму мансур аз он иборат аст, ҳоҳ-ноҳоҳ нависанд ва ё адаби аз таҳайюли адабиу бадей зимни оғаридани асараш истифода ҳоҳад кард. Ҳосатан, зимни оғариниши чунин шоҳасаре ба мисли "Шоҳнома"-ни Ҳакими Тӯс наҳетавонист аз тафakkuru таҳайюли инғиродӣ ҳуддорӣ варзад.

Ҳуди Ирони Бостон ҳам то таҳаккули давлати Сосониён бештар аз музофоту ҳудудҳои мутафовити мустақиле низ набояд буда бошад, зоҳирان тобеъ ва дар итоати Аршакиҳо ҳисоб мешуданд. Гуфта мешавад, ки Бобак (Попак) писари Сосон наҳуст ҳокими Дижи Доробигирд гардида, баъдан дар муддати кутӯҳе бадавлати минбаъдан бузурги ҳуд Марв, Балх, Хоразм, Ироқ, Бобулро ворид мекунад. Агар қисмате аз муҳаққиқин шаҳара ва ё наслҳои ниёconi Ардаширро, ки "Корномак" мансуб ба Ҳаҳоманишҳо медонад, мутааллиқ ба Сосон - Попак - Ардашир мединанд. Фирдавсӣ бошад, зикр мекунад, ки Дорон Саввум, ки дар набарде ба ҳалокат расида буд, писаре дошт бо номи Сосон, ки баъдан дар Ҳинд фавтид ва дар ҷоҳумин насли баъдина он боз кӯдаке мутаваллид гашт, ки Сосон ном дошт ва маҳз ў падари Ардашир мансуб аст. Ҳамин тарик, қисмати қалоне аз муҳаққиқин Ҳакими Тӯсро дар масойили таъриҳигарӣ, ҳосатан, нигоҳи таъриҳии Сосониён муаррих ва муҳаққиқи босалоҳияттарин шумурдаанд.

Тасвирҳои тасавvurҳои Фирдавсӣ ба сифати яке аз мусалмонони комил оид ба оғариниши одаму олам сирф мансуб ва мутааллиқ ба Ислом ва Қуръон мебошанд. Мунтаҳо, набояд фаромӯш кард, ки дар "Шоҳнома" Ҳакими Тӯс аксаран ҳаводиси ва

Рамазан РАЗАБОВ,
ассистенти кафедраи тарбияи ҷисмонӣ
ва методикаи таълими он

Қурбонали Сайд, асистенти кафедраи тарбияи ҷисмонӣ ва методикаи таълими он Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ мебошад. Ӯ 11-уми ноябрри соли 1992 дар шаҳри Кӯлоб дар оилаи деҳқон ба дунё омадааст. Соли 1999 ба муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №9-и шаҳри Кӯлоб ба синфи 1-ум қадам гузаштааст. Баъди чор соли таҳсилоти миёнаи №51-ро соли 2010 хатм намуда, ҳуҷҷатҳояшро ба факултati таҳсилоти итибодӣ ва тарбияи ҷисмонӣ Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ месупорад. Соли 2015 донишгоҳро хатм намуда, ба ҳайси асистенти кафедра ба кор қабул карда мешавад.

Завқи варзиш дар дили Қурбо-

УСТОДИ ВАРЗИШИ ДАРАҶАИ БАЙНАЛМИЛАЙ ВА 8 КАРАТ ЧЕМПИОНИ ТО҆ЦИКИСТОН

нали Сайд дар синни 12-солагӣ пайдо шуда, устоди авалини худ дар ин ҷода падараширо медонад. Баъди 6 моҳи дар назди падараши тамрин кардан падараши ўро ба толори варзиши №51 ба назди мураббии пуртасчириба ва ду карат чемпиони ҷаҳон, устоди варзиш Раҳмонов Сайдоҳамад мебарад, то ин ки дар намуди гуштини самбо тамрин намояд. Баъд аз ҷаҳор моҳи тамринаш Қурбонали Сайд дар мусобиқаи вилоятӣ, ки дар шаҳри Кӯлоб баргузор гардид, дар вазни 38 кило иштирок намуда, ҷойи 3-умро ишғол намуд. Баъди як соли заҳматҳояш Қурбонали Сайд дар шаҳри Душанбе дар мусобиқаи ҷумҳурияӣ иштирок намуда, сазовори ҷойи 2-уму гардид, ки ин муваффақият завқи ўро ба гуштини самбо боз ҳам бештар намуд.

Баъди аз мусобиқа баргаштани устодаш ба ўчунин мегӯяд: "Қурбонали, ту бояд тамринҳои худро аз ин бештар намой, то ин ки дар мусобиқаҳои оянда ҷойи намоёнро сазовор шавӣ!"

Қурбонали, ки аз гуфтаҳои устодаш берун намебаромад, ҳама вақт аз рӯи гуфтаҳои ўамал мекард. Ин маротиба бо як иродан қавӣ дар пешӣ худ мақсад гузашт,

ки бештар заҳмат қашад, то ин ки ба гирiftани ҷойи 1-ум мушарраф гардад. Пайваста барои амалӣ шудани мақсади худ қӯшиш мекард. Дере нагузашта заҳматҳои Қурбонали меваи мурод ба бор овард ва баъд аз як моҳ (соли 2012) дар шаҳри Кӯлоб мусобиқаи гуштини самбо баргузор гардид ва Қурбонали дар он дар вазни 57 кило ширкат варзиша, сазовори ҷойи 1-ум ва соҳиби медали тилло гардид.

Баъдан соли 2013 бошад, дар шаҳри Душанбе дар мусобиқаи ҷумҳурияӣ дар вазни 62 кило ҷойи 1-умро гирifт. Дар давоми

сол дар шаҳри Кӯлоб мусобиқаи гуштини самбо баҳшида ба хотираи чемпиони ҷаҳон, шодравон Сайдмӯмин Раҳимов гузаронида шуд, ки дар он ҷо Қурбонали ба гирiftани ҷойи 1-ум сазовор шуд.

Раёсати ҷавонон, варзиш ва сайёҳии шаҳри Кӯлоб Қурбонали Сайдро ба номзади устоди варзиши гуштини самбо сазовор доноста, ба ўшаҳодатномаи устоди варзиши Ҷумҳурии Тоҷикистонро тақдим намуд. Ҳуди ҳамон сол Қумитаи варзиш ба нақша гирift, ки як мусобиқаи ҷумҳурияӣ соҳмонӣ дӣанд, ки аз ин мусобиқа

пахлавонони беҳтаринро ба мусобиқаи чемпионати Осиё сафарбарӣ намоянд ва ҳушбахтона, Қурбонали низ дар қатори паҳлавонони беҳтарин ба мусобиқаи чемпионати Осиё роҳҳат гирифт. Соли 2013 дар шаҳри Сеули Корея ин мусобиқа баргузор гардид ва Қурбонали дар вазни 62 кило иштирок намуда, сазовори ҷойи 3-ум гардид ва бо сари баланд ба ватан баргашт. Ўро Қумитаи ҷавонон, варзиш ва сайёҳии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон бо шаҳодатномаи устоди варзиши Ҷумҳурии Тоҷикистонро лоик донистанд.

Соли 2015 Қурбонали Сайд дар мусобиқаи ҷоизаи Президенти Ҷаҳоҷистон Нурсултон Назарбоев, ки мусобиқаи ҷоми ҷаҳоннома дошт, иштирок намуда, сазовори ҷойи 2-ум ва медали биринҷӣ гардид.

Ҳамон тарӣ, Қурбонали Сайд, устоди варзиши дараҷаи байналмилалӣ, 8 карат чемпиони Ҷумҳурии Тоҷикистон ва чемпиони Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба гуштини дзюдо ва миллӣ мебошад.

Қурбонали муддати панҷ соли охир аст, ки таҳти роҳбарии Мураббии Шоистаи Ҷумҳурии Тоҷикистон, устод Нариев Зариф тамрин мекунад. Қурбонали орзу дорад, ки чемпиони ҷаҳон шуда, парчамбардори давлату миллиати худ бошад.

Мо, ба Қурбонали Сайд муваффақият ва комгорӣ орзу менамоем ва умдерворем, ки ба ин орзу деринааш мерасад.

Далер ХИСАЙНОВ,
ҷонишни декан оид ба тарбияи
факултati химия, биология ва география

Ҳукумати ҷумҳурий аз нахустин марҳилаи ташаккулӣни истикполи миллий ба нерӯҳои ақлонии мамлакат аҳамияти аввалиндараҷа зоҳир менамояд.

Пешвои миллиат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомали Раҳмон аҳли адабу маърифат, қувваҳои солими зеҳниро ҳазинаи тиллои миллиат номид, дар ҳама кору пайкор, ҳолатҳои тақдирсозу душвор, ниятҳои науви таъриҳӣ ва ҳалли муҳимтарин масоили ҳаётӣ сиёсии иқтисодӣ ва имлию фарҳангӣ аз фикру ақоид, ҳулоҳаҳои имлӣ, донишу таҷриба ва тақлифи пешниҳодоти онҳо сарманӣ истифода менамояд.

Дар марҳилаи тақдирсозу ноҳамвори ташаккулӣни давлати науви тоҷикон бо дурандешию некбинӣ, қалби поку дили гарм, раҳбаладии хиради созандаву эҷодкор, ҳамчун сиёсатмадори ҷавону бунёдкор Пешвои миллиат муҳтарам Эмомали Раҳмон миллиати раҳгумзадаро аз марҳили ноумедӣ ҷониби рӯзҳои неку деринтизор ҷалб соҳт.

Пешвои миллиат муҳтарам Эмомали Раҳмон ҳамеша таъқид менамояд, ки таърихи адабиёту фарҳанги тоҷик аз қалами сеҳрофарини олимону адабони оламшумул, китобҳои базму разм, диловарио қаҳрамонӣ, одобномаҳои беназир, дастури омӯзандai ҳулӯи атвори ҳасанаи гузаштагони турифтиҳоро

ҳалҳои ориёниҳаҷод, аз пирӯзию нокомиҳои аҷдодони мосабти ҷовидонӣ дар, аз ин рӯ, эҳтирому арғузорӣ ба ин манбаи ибратбахши омӯзандаро ва фалсафаи ҳастиофарин вазифаи муқаддаси ҳар як сокини соҳибларо диёр аст.

Бо истифода аз имкониятҳои мавҷуда дар мавриди рушду тақомули маданият, анъанаҳои миллий, забон ва арзишҳои маънавӣ, дину мазҳаби кулли ҳалқу миллиатҳои маскуни Тоҷикистон ва ҳифзи ёдгориҳои таъриҳу

рӯзи ҷомеаи мутобиқ гардонида шуд.

Ҳамасола беҳтарин ва арзандатарин намояндагони доироҳои имлии адабӣ ва фарҳангӣ тандурустӣ бо унвону ифтихорнома ва дигар мукофотҳои давлатӣ сазовор гардонид, ки ин як навъ омили ҳавасмандию дастигӣ ва натиҷагирии фаъолияти имлии онҳо мебошад.

Сарвари давлат ҳамчун сарпасти асили ҳазинаи ақлонии миллиат ба таъмини фаъолияти

ПОЯГУЗОРИ ФАРҲАНГ ВА ОИНҲОИ МИЛӢ

фарҳанг, меъморӣ, санъату адабиёт, таълими самарабаҳши забони русӣ ҳамчун забони муширати байни миллиатҳо, инчунин бо дарназардошти аҳамияти байналмилалӣ азҳудкунии забони англӣ ва дигар забонҳои ҳориҷӣ ба пешрафти ҳаётӣ

ҷомеаи марказҳои эҷодӣ, тегатрҳои қасбӣ, қарсҳои маданият, осорхонаҳои таъриҳию этнографӣ ва шаҳраҳои варзиширо бардамӣ, ки манбаи афзоиши саҳҳи тафаккури сиёсии иҷтимоӣ ва завқи зебоиписандии миллиат мебошанд, дикъати маҳсус дода, аз ҷиҳати моддии маънавӣ дастагӣри менамояд.

Мо дар асри наవини ҷаҳонӣ дигаргуниҳои бузурги имлии технologӣ умр ба сар бурда истодаам. Қишинҳои олам босуръат пешрафта, бо истифодаи технологияҳои инноватсионӣ ва коммуникатсионӣ соҳиби комёбихои ниҳоят зиёд шуда истодаанд. Аз ин рӯ, моро низ зарур аст, ки барои гирiftani имлу донишни замонавӣ ва фарҳангӣ пешрафти ҳаётӣ мебошанд, ба таълиму тарбияи фарзандон аҳамияти ҷиддӣ дода, аз дастовардҳои имлу технологияҳои замонавӣ ва фарҳангӣ пешрафти истифода барем, барои васеъ кардани ҷаҳонбинии худ сайю қӯшиш карда, дар пайи тақлиди унсурҳо, ки қишинҳо ба асрҳои миёна мебаранд, талоши беҳуда нақунем.

ВАҲДАТ - МАРОМИ ҶАВОНОН

Авазҳон СИРОЗОВ,
мунишири таҳқиқоти ҷамъияти
"Садои қӯҳсor"

линдарача дошта бошад.

Аз се як қисми аҳолии ноҳияи Ҳовалингро ҷавонони аз синни 14 то 30 сола ташкил медиҳад. Ҷавонони равшанфирӣ ва ватанпараст дар ноҳияи Ҳовалинг хеле зиёданд. Фазои мусоид ва тавважӯҳ зоҳир намудан ба фикру андешаҳои навоваронаи онҳо, ки маҳз дар поян арзишҳои миллий тавлид гардидаст, метавонад аз маризиҳои сиёсии ҳасудҳӯронаи душманон дармон дидад. Таҳлил нишон дод, ки 33,5% рафти мушкилоти худро бо дӯстони наздик, 33,0% ба модар, 18,3% бо ҳамсолон, 14,7% бо падар, 6,1% бо дуҳтур, 3,0% бо равоншинос ва ҳамагӣ 0,5% бо муаллимон ҳоҳиши барасӣ карданро доранд.

Ҷавонон ояндаи миллиати мобошанд. Тақдирӣ Ватану миллиат дар дасти онҳо ҳоҳад буд. Барои ояндаи нек бояд аз кӯдакӣ фарзандро ба роҳи рост ҳидоят кард. Иқдоми пешгирифтai Раҳбари давлат оид ба бозгардонидани донишомӯзони тоҷик, ки дар қишиварҳои ҳориҷӣ ба анҷӯҳтани улуми исломӣ машғул буданд, хеле бамаврид ва оқилюна мебошанд. Дар ҳақиқат, солҳои тӯлонист, ки наврасони Тоҷикистон дар ҳориҷи кишивар дар риштai дини мубини ислом таҳсилоти ҷамъияти имлии мекунанд, вале маҳсулӣ он дар қишиваронам назаррас нест. Мақсади ин кор он аст, ки дар мадориси динии қишиварҳои мазкур ҳиссӣ ватандӯстiro аз ҷавонон ба кулӣ нест карда, танҳо ақоиди ифротгарӣ ва ҷоҳилиятро талқин мекунанд.

Таҳқиқоти ҷамъиятии Садои қӯҳсor тасмим гириftaast, ки дар якҷояй бо Қумитаи кор бо ҷавонон ва варзиш як қатор чорабинҳои маърифатиро байни ҷавонон дар ноҳия оид ба мусоидат дар ташаккул додани ҳиссии ватанпарастӣ, рушди аҳлоқ ва маънавиёт роҳандозӣ намояд.

Мұльим ДОСАКОВ,
декан факультета тарбияи ғылыми
ва омодаси дипломатик

ВАРЗИШ ПУЛЕСТ, КИ ОДАМОНРО БА ҲАМ МЕПАЙВАНДАД

Миллати точикро аз қадим то ба имрүз ҳамчун миллати сұлхармайру әздекор мешинесанд. Болай шудани иғвоанғезону бадхөхони миллати точик солжои 1992-1997 ҹанги шахрванды дар Тоҷикистон оғоз гарди.

Ақли солим доимоғолиб аст. Ин гұftai халқ беҳуда нест. Маҳз бо барпо гардиданни Ичлосияи 16-уми Шўри Олӣ ва интихоб гардидани муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба ҳайси Раиси Шўри Олии мамлакат як қувваи нав барпо ва ҳавои соғ дар Тоҷикистон танинандоз гашт. Эмомалӣ Раҳмон дар ин Ичлосияи тақдирсоз ба мардум рӯ оварда гуфт: "Ман ба Шумо сұлх меорам... То вақте ки як шахрванди точик берун аз Ватан ҳаст, ман худро нороҳат мөхисобам..."

Ү ба сұхани худ вафо кард. 27-уми июни соли 1997 ба Тоҷикистон сұлх омад. Ин миллати бузург гуноҳи яқдигарро бахшишанд. Дар сари дастархони оштік якъо нишастанд. Ҳамаи ин ҷонбозиҳои муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба хотири начоти миллати точик буд.

Инак, тұлғи 26 сол аст, ки мардуми фараҳманди точик дар зери сояи сұлх кору зиндагий карда, шукронда аз он менамоянд, ки чунин давлати соҳибиистикпоп вә Пешвои ғамхору дилсүз доранд.

Дар тұлғи 26 сол дар Тоҷикистон дар баробари дигар соҳаюи хоҷагии халқи мамлакат соҳаи варзиш низ рӯ ба тараққи овард. Дар он солх, ки дар Тоҷикистон дигар соҳаюи рӯ ба таназзул оварда буданд, варзишгарони точик бо даст боло шудан дар мусобиқаюи варзиши байни ҷумҳуриҳои Осиёи Миёна ва дигар давлатҳои абарқудрат соҳаи варзишро эхе карданда вә номи точик ва парчами онро дар арсаи байналмилалӣ баланд бардоштанд.

Соли 1992 Кумитаи миллати олимпии Тоҷикистон таъсис ёфт. Худи ҳамон сол Кумитаи байналмилалии олимпий варзишгарони точикро барои иш-

тирок дар Бозиҳои XXV тобистонаи олимпий ба шахри Барселона даъват намуд. Варзишгарони точик, ки бори аввал дар чунин мусобиқаи байналмилалии иштирок мекарданд, натиҷаҳои хуб ба даст оварданд. Андрей Василев (тирпаронӣ) чойи 4-ум, Вадим Шикаров (камонварӣ) чойи 5-ум ва Василий Соков (дар ҷаҳидан дар муҳорибаи сеҳарба) чойи 9-умро ишғол кар-

Тоҷикистон, ки ба даргириҳои сиёсий қашида шуда буд, арзы вучуд дорад..."

Дар давра соҳибиистикпоплии Тоҷикистон намудҳои гүногуни варзиши миллий аз нав эхе гардианд. Дар ин замине на соҳтмони майдончаҳои варзиши ва толорҳо барои машқ кардан варзишгарон аз тарафи давлат ва соҳибкорону ихлосмандони соҳаи варзиш рӯз ба рӯз вусъат ёфта исто-

дан.

Соли 1993 дар Бозиҳои олимпии Атланта Андрей Абдувалиев дар партофтани шарқ (молот) қаҳрамони Бозиҳои олимпий гардид ва дар рӯзи Истиқолияти давлати Президенти қишинвар дар майдони варзиши пойтахт ба ўмошинаи сабукрави ГАЗ-31 түхфа намуд.

Тибқи таҳлили шорежони варзиши точик шахсони зерин варзишгарони беҳтарини асри XX-и Ҷумҳурии Тоҷикистон этироф гардиданд: И.Ҳасанов (қаҳрамон 11 каратай ИЧШС оид ба қайиқронӣ), Ю.Лобанов (қаҳрамони Бозиҳои олимпий оид ба қайиқронӣ), З.Рустамова (қаҳрамони ҷаҳон ва дорандай мүкофоти мусобиқаи олимпий оид ба камонварӣ), С.Раҳимов (қаҳрамони ҷаҳон оид ба гӯштин), С.Хусейнов (қаҳрамони ҷаҳон оид ба ҷонварини ИЧШС оид ба велосипедронӣ), А.Олимов (қаҳрамони ҷаҳон оид ба гимнастикай бадей), Х.Исмоилов (қаҳрамони ҷаҳон оид ба шамшерзанӣ), Ю.Баранов (рекордсмени ҷонварини ҷаҳон оид ба парашутпартой), И.Коваленко (қаҳрамони ҷаҳон оид ба тениси рӯи миз), А.Раҷабов (довари беҳтарини асри XX).

Соли 1996 дар соли ҷашни 100-солагии Кумитаи байналмилалии олимпий, ки 194 давлати дунёро муттаҳид месозад, роҳбарияти он Ҳуан Антонио Самаранч ба Тоҷикистон ташриф овард. Ү дар бораи соҳаи варзиши Тоҷикистон чунин ибрози ақида карда буд: "Варзиш дар давлатҳои Осиёи Марказӣ, ҳусусан дар

Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳамчун давлати соҳибиистикпоп дар арсаи байналмилалии шинохта ва этироф гардидааст. Дар ин замина барои солимгардонии аҳолии қишинвар аз тарафи Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон (Қонун "Дар бораи тарбияи ғылыми ва варзиш" (Бо Қарори Маҷлиси нағояндағони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 20.12.2006, № 429 (Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, соли 2006, №12, модаи 633) қабул гардидаast.

Имрүз мардум бо қаҳрамони ҷаҳони варзиши точик Дилшод Назаров, Мавзуна Чориева, Комроншоҳи Устопириён, Расул Боқиев, Беҳрӯзи Ҳочазода ва даҳҳо варзишгарони дигар ифтихордорад, ки номи тоҷику парчами давлати онро дар арсаи байналмилалии баланд бардоштанд.

Маҳз бо ташабbusу дастгiriҳои Пешвои миллат, муҳтaram Эмомалӣ Раҳмон варзиш инкишоф ёфт ва насли наврас дар рӯҳияи солимgardonии ҳеш тарбияt ёfta istodaast.

Ба ҳамин мазмун барои тақвияти соҳаи варзиш ва таълиму тарбияи насли наврас дар рӯҳияи ватанҳоҳиу ватандустӣ ва тарбияи варзиши ва ғылмиони онҳо дар макtabhori олии қiшинvaronи shurhoyi kuchagard. Dar eshon na ilm astu na maqсадi ilm omuktan. Az chunin donishchӯ ba mo ch foida? Donishchӯ, ki dar ixtisosxoi zabonҳoи xorichy dar tulı 5 sol ҳamom zaboni intixobkarداашро omuktahatavonad, pas, baroī ch mehnad? In ch besharafayi va xieh-nat bar xudu volidain chize.

Солимии ҷомеа солимии давлат ба ҳисоб меравад. Аз дигар сӯ, варзиш ба мисли соҳаи пизишкон сарҳад надорад. Варзиш пулест, ки мардумонро ба ҳам мепайвандад.

Ҷаҳонгир РУСТАМ

ҲАДАФ

Ҳадаф барои инсон аз ҳама

чили олий ҳаст. Ҳадаф вучуд дорад, ки мо бо умед зиндаги мекунем ва рўзгорамон рангоранг мешавад. Ҳатарноктарин ва беҳунартарин инсон шояд касест, ки дар зиндагӣ ҳадафи муайян надошта бошад. Ҳадаф аз зиндагӣ ин аст, ки аз як ҳурмати нафси воло бархӯрдор бошем ва битавонем чудо аз маҳорат ё адами (нестӣ, ноғудӣ) маҳорат дар як таҳассус ё заминай хос ва таъииду (муовинат, мадад, ёрмандӣ) адами таъииди дигарон ҳурмати нафси худро ҳифз кунем. Ба назари мо ҳадаф аз зиндагии солим ёрмандӣ ба инсон аст. Чи қадар манзари зебост, вақте ки ба уфтодае дасти ёрд дароз мекунӣ, аммо хеле таассуфовар аст, вақте ки бечораero бо бечорагиаш мавриди маҳозу масхара ва таҳқири таҳвишаш қарор медиҳ.

Дар бештари мавриди ҳадафомонро аз рӯйи ҳадафҳои дигарон муайян мекунем. Ин амал ҷуз ҳудифреибӣ ва шармандаи кардан худ дар назди дигарон чизе беш нест. Дар урғият мегӯянд, ки: **Асл вақте ки поясшро наъъл кард, қурбоқа ҳам поясшро наъъл кардан хост.**

Имрүз шахсе, ки ба як ҳадаф олий мерасонад, ҳар як инсони гусоламиҷоз ба ўбояд ҳатман тақлид кунад ва ба ҳадафаш бирасад.

Масалан, шарт нест, ки ҳама ҷавонон донишчӯ бошанд ва ё ҳар як шахсе, ки маълумоти олий дорад, омӯзгор бошад ва ё ҳар як омӯзгори макотиби олий дуруст нест, ки олим бошад. Хеле олий гуфтаанд:

Ҳар касеро баҳри коре соҳтанд, Мехри ўро дар дигар андохтанд.

Вақте мебинӣ, ки як омӯзгоре, ки акли фикр кардан надорад (дениш як тараф истад), даъвои олим шудан мекунад, хандаовар аст. Дар ин умри кутоҳдаҳҳо "олим"-ҳоро дидем, ки як ҷумлаи бесакта иншо карда наметавонанд. Онҳо чаро ҳам худ ва ҳам дигаронро фиреб мекунад? Ба зоҳир нигарӣ, як олим бутун боқувват, аммо ботинашро агар бо пурбин бикобӣ, заррае ақл намеёбӣ, маърифат як тараф истад. Моя, бояд ҳеч гоҳ сайъ накунем, ки аз қасе бидуни ҳадаф тақлид намоем. Ҳар рӯзномон ҳусусияти тозаэро дар худ қашфу пайдо бояд кунад.

Азамат насиби касоне мешавад, ки дар иштиёқи (шавқмандӣ ва орзумандии қавӣ) расидан ба ҳадафҳои олий месӯзанд, самимӣ ва хеле пурхаяҷон. Донишчӯён ҳам ингунаанд. Қисмати зиёди донишчӯённи моя ба ном донишчӯанд, аммо дар амал як ҷавони абллаҳи дунони сарҳӯйи кӯчагард. Dar eshon na ilm astu na maqсадi ilm omuktan. Az ba maqсад na rasidani dигарон shod mешавad. Zindagӣ dигар ҳаста мақсадҳо дигар. Gӯё bo tu zindagӣ dorad, ammo maqсадаш tamoman xiloifi tust.

Имрүз ҳадафҳои моя барои беҳудии на худ ва на дигаронанд. Ҳадафомон ҳоло ҳамин аст, ки худро бо як олим баробар кунед, беҳтарин чойи кор ёбем, раис бошем, касеро озор дигар, сиёҳ кунем, шантаж намоем, дурғу гуем, past занем, daғalӣ кунем ва ба монанди инҳо ҳазор амали касифро ҳадафи зиндагии мон намудаем. Az ba maqсад na rasidani dигарон shod mешавad. Zindagӣ dигар ҳаста мақсадҳо дигар. Gӯё bo tu zindagӣ dorad, ammo maqсадаш tamoman xiloifi tust.

Донишчӯён ҳам ингунаанд. Қисмати зиёди донишчӯённи моя ба ном донишчӯанд, аммо дар амал як ҷавони абллаҳи дунони сарҳӯйи кӯчагард. Dar eshon na ilm astu na maqсадi ilm omuktan. Az ba maqсад na rasidani dигарон shod mешавad. Zindagӣ dигар ҳаста мақсадҳо дигар. Gӯё bo tu zindagӣ dorad, ammo maqсадаш tamoman xiloifi tust.

Пайғамбари ахлоқ Саъдий Шерозӣ хеле хуб гуфтааст:

Бани одам аъзои яқдигаранд,
Ки дар оғаринии зи як гавҳаранд.
Чу узе ба дард оварад рӯзгор.
Дигар узвҳоро намонад қарор

Ҳадафи моя дар зиндагӣ бояд он набошад, ки боиси бадбахтӣ ва ё маъюс гардидани инсони дигар шавад. Maқсадамон бояд сирф аз барои Ҳудо бошад, на аз rӯи riё. Maқсадамон бояд ба andozai akly faҳmiш ва doni shamoniш бошад, na in ki diplomi olimio kallpa holi!

Шарофат ХУДОЙДОДОВА, новиб ректор оид ба илм ва инноватсия.

Ба андешаи ман на ҳама инсонҳо дагаланд. Дагалий натиҷаи тарбияи хуб надоштанд, ҳудисандӣ ва гуруру ҳавобаландии одам аст. Онҳое, ки тарбияи хуб гирифтаанд, пурхандаву таълимдидаанд ва ҳеч гоҳ дуруштӣ намекунанд. *Гуле ки тарбият аз дасти боғбон нигрифт, Агар ба авҷ сар қашад ҳамон ғули худрӯст.*

Аслан, гулҳои худрӯй хеле забоянд, vale ба дуруштӣ тарбия гирифтаанд ва нисбат ба ҳар як ҳаводиси муҳит назари интиқодӣ ва дурушт доранд. Рафттору кирдор ба сухан гуфтани муомилаи одам ба тарбияи дуrust ва муҳите, ки он ҷо камол ёftааст, иртиботи зич дорад.

Бетамишиҳои мардум аз сухан пайдо шавад, Пистаи бемагаз агар лаб во қунад, расво шавад.

Дилафроҳ ҚОДИРОВА, мудири кафедраи физикаи умумӣ ва назариявӣ.

Дар оила тарбия хуб бошад, мо хуб рафтор мекунем, фарзандони мо суханони хуб мегӯянд, аммо вақте ки дар оила падару модар бо яқдигар суханҳои бечо мезанданд, ҷангӯ харҳаша мекунанд, фарзандон ҳам тарбияи хуб намегиранд ва дагалрафтор мешаванд. Тарбия аз оила сар мешавад. Ҳар қадар ки мо нисбат ба оила ба фарзандон муносабати нағз намоем, онҳо ҳам ҳамон қадар ҳушмуомила, ҳушгуфтор нисбат ба қалонсолон боҳӯтиром мешаванд.

Ҳусейни БОБОҖОН, асси-тенти кафедраи таърих ва ҳукук.

Имрӯз дар ҷомеа инсонҳое ро воҳӯрдан мумкин аст, ки онҳо новобаста аз синну солашон бо атрофиён ва ҳамсӯҳбатони худ дагалона рафтор мекунанд. Шояд ин амали онҳо аз оила сарчашма гирифта бошад ва барои онҳо ин амал аллакай одат шудааст. Vale як нӯктаро қайд кардан зарур аст, ки баъзан инсонҳо

ЧАРО МО ДАҒАЛЕМ?

Дар урфият мегӯянд, ки забони ҳуш ҳатто морро аз ҳонааш мебарорад. Ин аз қудрати забон шаҳодат медиҳад. Дар ҳама ҳолат инсон ба сухани ҳуш ва илтифоту меҳрубонӣ ниёз дорад. Камбаҳтона, дар бештари маворид мо хеле бо ҳамдигар дагалем. Ин амал ба қӯдакони мо таъсири бад мерасонад. Ҳамеша бояд қӯшиши намуд, ки бо гуфттору ҳиндору рафтотри нек, ки аз ниёконамон ба мояд барои мондаанд, амал қунем, зеро ҳушбахти инсоният дар ин се андарзи ҷаҳонӣ нуҳуфтааст.

Аз ин рӯ, ҳостем аз ҷанд соҳибназар ба саволи "Чаро мо дагалем?" турсон шавем.

Ҳастанд, ки шояд маҷбур мешаванд, то ба атрофиён дагалона рафтор намоянд, чунки шахсоне ҳастанд, ки рафтоти ҳубро онҳо дарк карда наметавонанд. Инсонҳо бо амали ҳуб бештар дар ҷомеа мавқеи ҳудро ишғол менамоянд ва дар миёни атрофиён обрӯ ва ҳурмату ҳуҷтироми зиёд пайдо мекунанд.

Маҳмади МИРЗОЕВА, саромӯзгори кафедраи адабиётӣ тоҷик бо методикаи таълими он.

Инсон бояд ҳамеша ҳушмуомила бошад, зеро ҳар як инсон ба муомилаи ҳуш ниёз дорад. Вақте ки инсон асарҳои бадӣ бисёр меҳонад ва аз рӯзномаи маҷалла ва симою садо боҳабар ҳаст, албатта ҷаҳонбинии вай ҷаҳонбинии ҳамаи ҳарнишиҳои ҳудои маконанд. Сабаби дигари ҳушмуомилагӣ пеш аз ҳама аз оила ҷаҳонбинӣ аст. Агар дар оила падару модар ҳушмуомила, ҳушгуфтор ва ҳушрафтоти ҳамон ҳамеша ҳамон ҷаҳонбинӣ аз инсон мекунанд. Инчунин, вақте ки инсон ҷаҳонгашта мешавад, бо одамони нек вомехӯрад, аз онҳо ҳислату одоби неки инсонро қабул менамояд. Инсон бояд қӯшиш намояд, ки дагалмуомила ҷаҳонбинӣ аз инсон мекунанд. Ҳар қадар ки инсон ҳамон қадар ҳушмуомила, ҳушгуфтор нисбат ба қалонсолон боҳӯтиром мешаванд.

Сухан ҳам заҳр асту ҳам по-захр. Дар зиндагии ҳаррӯзани мөбозад. Барои ҳамин шоири зиндаёд Лоиқ Шералий гуфтааст: *Ҳуб субҳе гар бубинам рӯи ҳуб, Ҳубҳои зиндагӣ ёрам шавад.*

Зиндагӣ субҳе бубинам рӯи зишит, Зиштиҳои зиндагӣ борам шавад.

Як сухан ҳуб метавонад та моми рӯз одамро ҳушҷоъ ва фараҳманд гардонад. Дар зиндагии оиласпор ҳам сухан нақши муҳим мөбозад. Агар падар ва ё модар бадзабон бошад, он ҳеч дар ин оила ҳеч гоҳ муҳими солим ба ҷаҳон намерасад. Фарзандон ҳам тарсонҷаку дагал ба ҷаҳон ро мисли бародару ҳоҷар ҳуҷтиром мекунанд.

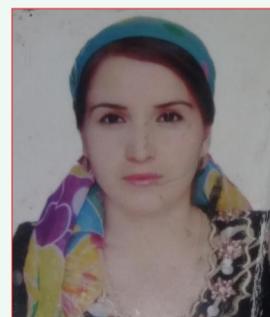
Муҳаммад ПИРОВ, асси-тенти кафедраи илмҳои компютерӣ.

Имрӯзҳо дар муассисаҳои корхона ва роҳрӯзҳо паст будани одоби муоширати баъзе ашхос ба ҷаҳон мөбозад, ки омилҳои асосии он фикр мекунам надонистани этиқаи муошират, надоштани ҷаҳонии ғоғи гуфтот, ҳуҷтиром накарданни шаҳси дар муқобилаш буда, паст будани дониши сотсиологияи, нигрифтани тарбияи лозими аз ҳонавода ва гайраҳо мебошанд.

Арафамо МИРЗОЕВА, асси-тенти кафедраи география ва сайёҳӣ.

Ин саволест, ки ҳар як фарид ҷомеаи имрӯзаро ба ташвиш ҷаҳонгашта мешавад. Ҳар қадар ки ин амал метавонад ҳар як шаҳрро аз роҳи қаҷ барад. Мардуми тоҷик бо фарҳанги бою ғаниҳо ҳуд дар тӯлии асрҳо машҳур буданду мондаанд ва гуфтоти дагал ба мөнандигарӣ мөнандигарӣ мекунанд. Барои дагалу ҳудро ишғол менамояд. Ҳар қадар ҳамон ҳамеша ҳушмуомila, ҳушгуфтор нисбат ба қалонсолон боҳӯтиром мешаванд.

Моҳираи ҶУРАҲОН, асси-тенти кафедраи назарияи иқтисодӣ.

Ба ақидаи шахсии ман инсонҳо дар он ҳолат дагал сухан мегӯянд, ки аз ҷиҳати равонӣ асабонӣ мешаванд. Инчунин, аз ҳурдӣ дар ҳамон муҳими тарбия мебошанд, ки танҳо суханҳои дагал мешуванд.

Убайдулло СУЛАЙМОНОВ, магистранти соли 2-юми

маи асад гашта, инсонро ба бемориҳои гуногун гирифтор намояд. Ба андешаи бандони ӯшттар намудани дӯстон ва дар ҷомеа мавқеи ҳудро пайдо намудан хуб мешуд, ки ин амалро истифода набарем.

Шаҳноза СОДИҚ, асси-тенти кафедраи иқтисоди корхонаҳо ва соҳибкорӣ.
Эй азизон туҳмати ноҳақ навиштан ҳуб нест, Одами дарёдилоро таъна кардан ҳуб нест.

Мо бояд фикр карда сухан гӯем. Имрӯзҳо ба мушоҳид месрасад, ки одоби сухан гуфтан байнӣ мардум ҳело коставу паст гардидааст. Сухан тарзе бояд гуфт, ки дӯстро ба ҳуд душман нагардонӣ. Қушиш бояд кард, ки дил ба даст биоред, на ҳамчун оина дилро шиканем.

Ҳомид ЯТИМОВ, мутахассиси шуъбаи қадрҳо ва корҳои маҳсус.

Худовандининро тарзе оғардидааст, ки ўдори хислатҳои неку бад аст, аммо дар баязан инсонҳои хислати бад он қадар зиёд ба ҷаҳон мекунад. Агар дагалу ҳудро ишғол менамояд. Инчунин, вақте ки инсон ҷаҳонгашта мешавад, бо одамони нек вомехӯрад, аз онҳо ҳислату одоби неки инсонро қабул менамояд. Инсон бояд қӯшиш намояд, ки дагалмуомила ҷаҳонбинӣ аз инсон мекунад. Ҳар қадар ки инсон ҳамон қадар ҳушмуомila, ҳушгуфтор нисбат ба қалонсолон боҳӯтиром мешаванд.

Амиралӣ САФАРОВ, саромӯзгори кафедраи назарияи иқтисодӣ.

Бинобар сабаби ҷаҳонбинии ҳамон ҳамеша ҳушмуомila, ҳушгуфтор ва ҳушрафтоти ҳамон ҳамеша ҳамон ҷаҳонбинӣ аз инсон мекунанд. Ҳар қадар ки инсон ҷаҳонгашта мешавад, бо одамони нек вомехӯrad, аз онҳо ҳислату одоби неки инсонро қабул менамояд. Инсон бояд қӯшиш намояд, ки дагалmuomila ҳамон ҳамон ҷаҳонбинӣ аз инсон мекунад. Ҳар қадар ки инсон ҳамон қадар ҳушмуomila, ҳушguftor nisbat ba қalonsolon boҳӯtirom mешавand.

Баҳтияр БОБОЕВ, декани факултаи химия, биология ва география.

Дагалий ҳислати бади инсонӣ буда метавонад. Дар раванди зиндагӣ гуфтоти дагал дӯстонро дур гардонад. Дагалий дар зиндагӣ бештар аз ҳисоби нооромии системаи асад аз нигоҳи соҳаи тиб дар инсон ба вучуд меояд. Дагалий метавонад дар инсон боиси нооромии системе-

**Таҳияи Гулафзои ДАВЛАТ
Бадриддин ҲИКМАТУЛЛОЗОДА**

Абдулло Ҳабибулло, доктори илми физика ва математика, профессор, узви вобастаи АИ, ректор

Холиков Сафер, номзади илми кимиё, ноиби ректор оид ба таълим

Худойдодова Шарофат, номзади илми филология, дотсент, ноиби ректор оид ба илм ва инноватсия

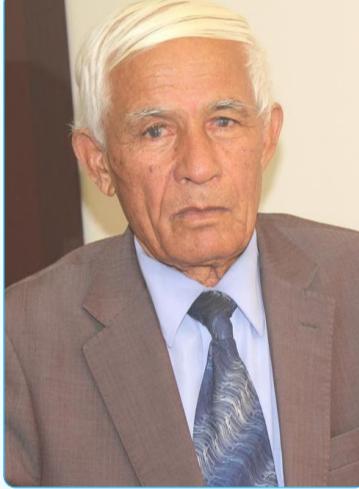

Сайдаҳмадова Дилором, номзади илми педагогика, ноиби ректор оид ба тарбия

РОҲБАРИЯТИ ДОНИШГОҲИ ДАВЛАТИИ КӮЛОБ БА НОМИ АБӮАБДУЛЛОҲИ РӮДАҚӢ

Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ аз ҷумлаи аввалин муассисаҳои таҳсилоти олии қасбии мамлакат дар ҷануби Тоҷикистон маҳсуб шуда, дар омода намудани қадрҳои баландиҳтиносӣ ҳоҷагии ҳалқи ҷумҳурии нақши муассисир дорад. Он соли 1945 дар замини омӯзишгоҳи омӯзгории шаҳри Кӯлоб таъсис ёфта, бо номи Институти муаллимии Кӯлоб ба фаъолият оғоз кардааст.

Дар ин шумораи рӯзнома хостем роҳбарияти донишгоҳро ба ҳонандагон муаррифӣ қунем. Роҳбарони дигар соҳторҳои донишгоҳ дар шумораи оянда муаррифӣ ҳоҳанд шуд.

Изатуллоев Куган, номзади илми педагогика, дотсент, мушовири ректор

Гадоев Сайвалӣ, мушовири ректор оид ба таълим

Зафар Мирзоев, ҳоваршинос, мушовири ректор оид ба иртибот бо ҷомеа

Мирсаидов Муҳаммаднаим, номзади илми иқтисодӣ, декани факултети молиявии иқтисодӣ

Лоиков Парвиз, номзади илми педагогика, декани факултети омӯзгорӣ

Шарипова Однамо, номзади илми педагогика, декани факултети филологияи рус

Сафаров Мунир, номзади илми педагогика, декани факултети физика ва математика

Шарифхӯҷаева Саодат, декани факултети филологияи ҳориҷӣ

Расуловая Лутфия, декани факултети иқтисод ва идора

Зулфиев Гадомад, декани факултети филологияи тоҷик ва журналистика

Досаков Мӯмин, декани факултети тарбияи ҷисмонӣ ва омодагии дифои ҳарбӣ

Шарифзода Аминҷон, декани факултети таърих, ҳуқӯқ ва муносибатҳои байналмилаӣ

Бобоев Бахтиер, декани факултети химия, биология ва география

Шоҳсанами РИЗО,
ассистенти кафедраи илмҳои
компьютерӣ

дастгирӣ намуда, барои беҳтар гардонидани шароити зиндагии таҳсил, қасбомӯйӣ ва фаъолияти босамари онҳо тамоми тадбирҳои зарурӣ андешидан истодаанд.

Роҳбари давлат ба ин неруи бузург эътимоди зиёд дошта, пайваста таъқид менамоянд, ки рушуд нумӯ, пешрафту шукурофии минбаъдаи кишвар, пеш аз ҳама, ба меҳнат, дониш, ҳисси худшиносии миллӣ, ватандустӣ ва нангӯ номуси ватандорӣ во-

Бахтовар ШАРИПОВ,
ассистенти кафедраи тарбизи
томактабӣ ва кори иҷтимоӣ

ЧАВОНОН - НЕРӮИ БУЗУРГ ВА ТАҲКИМБАҲШ

Ҳар яки мо хуб медонем, ки ояндаи ҳар ҳалқу миллат ба ҷавонони он вобаста аст, зоро ҷавонон неруе ҳастанд, ки метавонанд фардои моро дурахшон бисозанд. Ин воқеъиятро пай бурда, Пешвои миллат ҷунин иброз доштаанд: "Ҷавонон ояндаи миллатанд". Вақте ки бузурги миллат ба мо - ҷавонон ҷунин эътимод доранд, пас моро мебояд, то масъулияtero, ки бар дӯши мо гузошта шудааст, содиқона анҷом бидиҳем.

Дар ҷаҳони мусоир рӯ овардан ба масъалаи ҷавонон ва истифодаи аз имкониятҳои зехниву ҷисмонии онҳо яке аз омиљои ноил шудан ба инкишифи устувори давлат ва ҷомеа мебошад.

Имрӯз ҷавонони мо ҳамчун неруи бузурги бунёдгару созандай мамлакат эътироф шудаанд. Бинобар ин, имрӯз ҳалли мушкилоту масъалаҳои ҳаётӣ наврасону ҷавонон самти стратегӣ ва афзалиятноки сиёсати иҷтимоии давлат эълон гардидааст. Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон иштироки ҳамаҷонибаи ҷавононро дар раванди бунёдкориу созандагӣ ва ободонии Ватани муқаддасамон ҳамеша

баста аст.

Воқеан, ҷавонони ҳамсоли истиқлол имрӯз мактабҳои олиро ҳатам кардаву дар соҳаҳои гуногун ба фаъолият пардохтаанд. Онҳо, ки диду нигоҳи мусоир дранд, дар зудтар ташаккул ёфтаҳи давлат ва эъмори ҷомеаи демократӣ саҳм ҳоҳанд гузошт. Қисмати асосии аҳолии кишварро ҷавонон ташкил медиҳанд. Таваҷҷӯҳ ба ин қишири ҷомеаи аз рӯҳои аввали соҳибистиклопи равона гардида буд. Зоро ҷавонон бо қувва ва неруи ҷисмонию маънавии худ барои устувории ҷомеа нақши бағоят қалон дорад.

Аз ин рӯ ҷавонон бояд хуб дарк намоянд, ки оянда тақдирӣ ҳалиқу давлати Тоҷикистони соҳибистиклоп ба дӯши онҳо гузошта мешавад ва ҳифзу обод кардан ва ба наслҳои оянда бегазанд ба мерос гузоштани сарзамини аҷодӣ ба Ватани азизи ҳеш масъулияти бузург дорад ва ҷавононро вазифадор менамояд, ки ҳамеша ба хотири таҳқими ваҳдати миллӣ, пойдориву устувории давлати соҳибихтиёри худ, густариши ҳудшиносиву ҳудохӯӣ ва ватандустиву ватанпарастӣ қушишу талош намоянд.

Ҳар як сухане, ки аз тарафи сухангӯй шунида мешавад, вобаста ба арзишаш метавонад ҳар як шахсро дар зиндагияш ҳушҳолу болидарӯҳ, ё ин ки ғамгину нотавон созад. Бо ҳамин хотир, агар қоиди одоби муюширатро бо шакли мӯайян ифода намоем, он гоҳ аз он ягонағии ду тараф иборат аст: пеш аз ҳама аҳлоқу одобе, ки меъёрҳои аҳлоқиро ифода мекунад: боилиғотӣ (дидадарӣ), боадабӣ, табии будан, шаъну эътибори худро нигоҳ доштан, аз рӯи одоби муюшират муносибат кардан ва ба қоиди зебоӣ, ки ба зебоӣ ва нағосоти тарзи рафтор мутобиқ аст, амал намудан аст.

*Наҳуст андеша кун,
он гоҳ гуфтор,
Ки номаҳкам бувад беасл девор.
Саъдии Шерозӣ*

Сухан ганцинаи бузургест, ки баробари аз забон падид омаданаш чун дурри гарон ва ҷилобаҳши шунавандаро ба ҳуд ҷалб менамояд. Сухан тиҷериро мемонад, ки баробари аз камон ҷастан метавонад қасеро ё ҷизеро ҳалок созад. Су-

хан нӯшдорӯро мемонад, ки беморонро қуввату мадор, ҳастию тавон ва нерӯю ҷон ва солимонро ақлу ҳӯш ва заковату ибрат мебахшад. Бехуда нагуфтаанд:

*Беҳтарин гавҳари ганцинаи
ҳастӣ сухан аст,
Гар сухан ҷон набувад,
мурда ҷаро ҳомӯи аст.*

Метавон гуфт, ки ба воситаи забон оламу одам бунёд ва оламу даҳр вайрону валандор ва барбод метавон кард. Аз ин рӯ, ҳар як инсони комилро вазифаи мӯқаддас ин аст, забонро посбони сари ҳуд ҳисобида, мулҳизакорона андеша ронад, то сазовори ҳамаи ҳубиҳои олам бигардонду соҳибобӯрӣ бошад.

*Касе, ки лутф қупад бо ту,
ҳоҳи пояш боши,
В - агар ситеза барад,
дар ду ҷашмаи оған ҳоҳ!
Сухан ба лутфу қарам
бо дурушиҳӯй магӯй,
Ки занғӯрда пагардад
ба пармсӯҳан пок!*

Дар муюшират боодоб будан, мавзуну пурмâно ва бо ҳикмату зарофат ҳарф заданро мутафаккир хислату сифатҳои ҳуҷастаи инсон мешуморад ва қасе, ки нисбати Шумо бо лутфу меҳрубонӣ ҳарф мезанд, сазовори ҳурмату эҳти-

ром асту бо тавозуз ҳоҳкори вай бош, вале бо ту ба пайкор бархезад, дидагонашро аз ҳоҳ пур кун. Яъне, бо ашҳоси тундҳӯй ба меҳру ҷавонмардӣ муюшират оғоз макун, ки ин амал ба он монад, ки сухани нарм аз занғзада занг натавонад зудуд:

Ҳонандагони азизу арҷуманд! Як сухани дурушт метавонад ба ҳолатҳои рӯҳии инсон таъсири худро расонад.

ШУКРОНАИ СУЛҲУ СОБОТ МЕКУНЕМ!

Маҳмадалӣ ГУЛМАТОВ,
ассистенти кафедраи методикаи
таълими математика

Дирӯз дар шабакаи интернет мақолаेरо хондам, ки дар он оид ба бераҳмона ба қатл расонидани кӯдакони чор-панҷсолаи давлати Сурия сухан меравад. Ин мақоларо ҳар шахсе, ки агар ҳонда бошад, аз тоҷик ва дар Тоҷикистон

таваллуд шуданаш бояд шуқрони бигӯяд, зоро дар қадом давлате, ки ҷанг бошад, ҳатман он давлат аз ҳисоби илм, маданият, пешравиҳои технологӣ дар канор мемонад. Барои ҳамин, мо бояд ғаҳр би-қунем, ки дар давлате умр ба сар мебарем, ки дар он сулҳ ва оромию осудагӣ доимо пойдор аст. Барои боз ҳам зиёдтар дӯст доштани Ватани ва оромию осудагӣ қӯшиш карданам мебояд.

Қӯдаки панҷсолаи сурияӣ, ки ба қатл расонида шуд, сухани оҳирини пеш аз марғаш ин буд: "Аз рӯи ҳамаи шумо дар назди Ҳудо шикоят ме-кунам!"

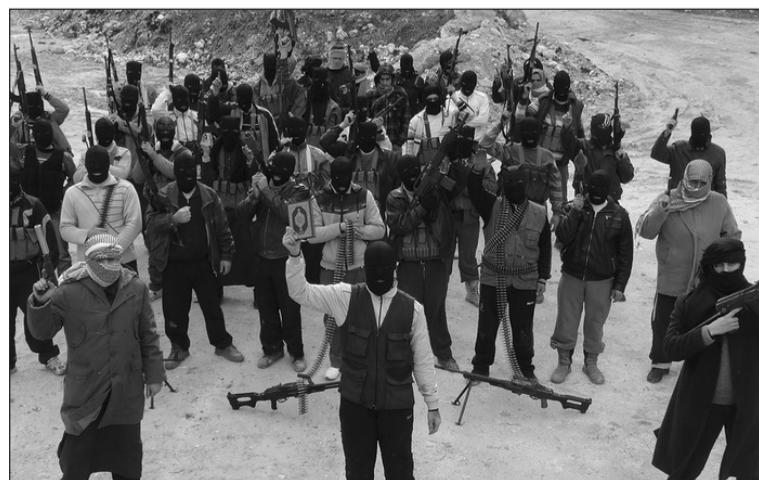
Ин палидҳои одамкуш номи

*Ту тамаъ дорӣ, ки
бо ҷандин ғуноҳ,
Доҳили ҷаннат*

шавӣ, эй рӯснёҳ!

Ин мисраҳои шеърӣ барои шахсонеанд, ки аз Ватани маҳбубамон - Тоҷикистон меноланд ва ношукрӣ мекунанд. Мо, бояд пайваста аз осоиштагиу оромии ватанамон шукргузор бошем. Бояд ҳамаи шахсиятҳои бомаърифати кишвар аз як гиреҳбон сар бароварда, барои ҳалқу Ватани худ соғдилона хизмат намоем ва нагузорем, ки ҷунин палидҳо барои амнияти Ватанамон ҳалал бирасонанд.

Бояд хизматҳои Пешвои миллатамонро қадр намуда, барои гулгулшуғуфии Тоҷикистони азиз саъю талош намоем.

кати онро ба таҳсил дароварда, нигоҳ дорад. Маҳз ҷунин масъулияти ҷомеаи оила-дорӣ бар дӯши мард voguzor гардидаast.

Ман ғунаҳкори асосии пошӯрии оилаҳоро дар беҳтирадӣ ва бемасъулияти ҷавонмардон мебинам. Ман ҷонибдори онам, ки барои масъулияти ҷомеаи оила-дорӣ бар дӯши мард voguzor гардидаast. Оё мадонанд, ки он шавҳаре, ки аз паси зани ғайр меравад, зиндагии як ҷавони дигарро мешikanad? Мехоҳам аз мадони пурсам, ки ин бадбахтии зани ҷавонро тавони дарк кардан доранд? Зан ҳам мисли мадр ҳиёнатро намебахшад ва тоқат надорад, ки шавҳари худро дар болини зани дигар бубinad, яъne зани дув-

ҶОМЕАЕ, КИ БА ҚАДРИ ЗАН НАМЕРАСАД...

Имрӯзҳо баъзе аз мадон ба қадри ҳамсари ҳаётӣ худ намерасанд. Ба андешаи ман зан ҳамеша дар зиндагӣ мудафғаӣ аст, аммо мадон инро нодида мегиранд. Маъмулан имрӯз бисёре аз мадон хислати мадонагиро фаромӯш кардаанд. Масъулияти шавҳарӣ кӯчт? Оё мадонанд, ки он шавҳаре, ки аз паси зани ғайр меравад, зиндагии як ҷавони дигарро мешikanad? Мехоҳам аз мадони пурсам, ки ин бадбахтии зани ҷавонро тавони дарк кардан доранд? Зан ҳам мисли мадр ҳиёнатро намебахшад ва тоқат надорад, ки шавҳари худро дар болини зани дигар бубinad, яъne зани дув-

ДОНИШЧУ

ЧАВОНОН - НЕРӮИ ТАВОНО!

Абрасзеб НАБИЕВ,
донишҷӯи соли 3-юми факултati таърих,
хукук ва муносабатҳои байналмилалӣ

Чавонон қувваи бузург ҳастанд ва ҳар миллат дар ҳар давру замон аз ҷавонони худ умеда ояндаи нек мекунад. Умуман, ҷавонон дар маркази ҳама гуна тағйироту табаддулотҳои ҷиддӣ ва ҳам нек дар қишварашон буданд. Масалан, ҷавонон ба мисли Суҳробу Сиёвуш дар таърихи мо дар дифои манғиятҳои миллат ҳамеша омода буданд ва мубориза мебурданد.

Мушкилҳои ҷавонон то ҳол хеле зиёданд. Баъдан, чун онҳо мувофиқи илму қасби худ корҳои бо шароити мувофиқ ёфта наметавонанд, аксарон бекор ё муҳочири меҳнатӣ мешаванд. Ин дар ҳолест, ки дастрасӣ доштан ба дониши сифатону пайдо кардани кори мувофиқе ба қасбу зиндагӣ шарти асосии муваффақияти ҳар як яъзои ҷомеа ва рушди миллат аст.

Дар ин ҷодда пешниҳоди таъсиси як созмони наве бо номи Аңчумани ҷавонони тоҷик (АҶТ) пуштибонӣ пайдо кардааст, ки кори ҳудро ба наздики шурӯъ ҳоҳад кард. Максади асосии АҶТ ин баёнгарӣ масъалаҳои манғиятҳои ҷавонони тоҷик буда, кӯмак намудан ба эҳӯ ва рушди фарҳангӣ иқтисоду сиёсати Тоҷикистон аст. Бинобар ин, биёд ҳамроҳ башем, ки ҳамроҳ мо нерӯмандем ва қувваи мо дар ягонагист.

ЗАБОН ҔОНИ МИЛЛАТ АСТ!

Алишер ЯТИМОВ,
донишҷӯи соли 3-юми факултati
филологияи тоҷик ва журналистика

Забон ҳадии бебаҳоест, ки барои одамизод ато шудааст. Он имконият медиҳад, ки инсон қонунҳои табииат ва рушди ҷомеаро дарк намуда панду андарз ва ҳикматҳои миллӣ дар худ фаро гирифтаро ба намояндагони миллатҳои дигар интиқол дигар. Ҳамзамон аз бозёфтҳои бадастовардаи фарҳангӣ миллӣ ва нерӯҳои зеҳни он ҳоҳиматҳо биқунад ва бо тамаддуни ҷаҳони ҳамгиро гашта, дар ғанӣ гаштани фарҳангӣ намояндагони миллатҳои дигар мусоидат намояд.

Забон ҷони миллиат аст ва бе забон миллиат арзу вучуд дошта наметавонад ва худи башарият низ бидуни забон вучуд дошта наметавонад. Забон қобилияти инсонии мӯшират ва тафаккур мебошад. Қонунияти инкишофи забон ҷунин аст, ки вай мисли як ҷисми зинда бояд ба маҷрои зиндагӣ, таҳавуслоти сиёсӣ, иқтисодӣ, иҷтимоӣ, фарҳангӣ мутобиқ шуда, имкони ифодай мазмунҳои тоза ва талаботҳои мardumro doшta boшад. Забони модарии мо низ, хушбахтона, аз ҷунин имтиҳони мушкили таъриҳӣ гузаштааст.

Мо, бояд забони ҳудро, бо ҳусусиятҳои таъриҳӣ аш бидонем. Бахти мост, ки ин забон бо ҳамон ғановат ва шукӯҳу шавкаташ дар сарзамини ҳудамон, дар зиндагии рӯзмарраи мardum ҳанӯз боқист. Ҳамин забон буд, ки асрҳои аср моро аз нобудӣ нигоҳ дошта, бо ҳастии ҳуд, ҳастии моро таъмин намуд.

ОЁ МЕДОНЕД?

Муҳаммадрафиҳ НАЗАРОВ,
донишҷӯи соли 4-уми факултati химия,
биология ва география

- Нахустин тунели қишиғард дар Фаронса соҳта шудааст.
- Аввалин қайҳоннавард Ҳинд Река Шарма мебошад.
- Вазни маймуни Горла 135- 1700 кг ва қадаш 1, 75 см мебошад.
- Қади Напалсон 1,65 ва қади Медведов 1,62, Ҳурушёв 1,58 Сталин 1,63 будааст.
- Сар 42 данон дорад.
- Аввалин лётчикзани тоҷик Ойғул Муҳаммадҷонова мебошад.
- Ҳамсари Абулқосим Лоҳутӣ Сисилабону ном доштааст.
- Лақаби Сталин Коба будааст.
- Шер қариб нишони 40 давлат мебошад.
- Аввалин мошини бензиниро Карл Бенс соли 1858 соҳтааст.
- Хатмикунандагони мактаби миёнаи Фаронсаро бакалавт мегӯянд.
- Фижжакнавози итолиёвӣ Паганини дар қабристон машқ мекунад.
- Президенти 37-уми ИМА Никсон мебошад.
- Россия 1 вилояти автономӣ, 49 вилоят, 21 ҷумҳурӣ, 10 округи автономӣ ва 10 қиշвардорад.
- Риши мардҳо дар як сол 140 м мароз мешудааст.
- Инсон дар умраш 230105 маротиба гапи қабех мегуфтааст.
- Дарозии қишиғии Титаник 269 м мебошад.
- Дар дунё ҳар рӯз 4,5 милиард литр бензин сарф мешудааст.
- Дар давлати Ватикан соли 1983 ягон қӯдак таваллуд нашудааст.
- Каламӯш аз шутур зиёдтар беоб зиндагӣ карда наметавонад.
- Якумин зане, ки ба қуллаи Еверес баромадааст, Табел мебошад.
- 87%-и Кӯлобро кӯҳҳо ташкил медиҳанд.
- Аввалин раиси суди Ҷумҳурии Тоҷикистон Бобоҳон Маҳмадов буд.
- Аввалин бор реклама соли 1847 дар Англия пайдо шудааст.
- Якумин бор гарданбанд дар Харватия пайдо шудааст.
- Кишиғии Титаник 58 анбор доштааст ва дар он 158 одам кор мекардааст.
- Спелология ин илм оид ба Гизоомӯзӣ мебошад.
- Мағзи сари занҳо 270 гр ва аз мардҳо 370 гр будааст.
- Дар 200 сол дар Миср як бор раъду барқ пайвастааст.
- Суруди милли Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 107 қалима ва 482 ҳарф иборат аст.
- Китоби Гитлер (My соунf) маънояш "Муҳорибаи ман" мебошад.

АЧОИБОТ!

Бахтиёр TAFOEB,
донишҷӯи соли 3-юми факултati таърих,
хукук ва муносабатҳои байналмилалӣ

- Адиан Смит меъмор мебошад ва тарҳи биное-ро пешниҳод кардааст, ки вай аз 163 ошёна, 50 лифт, 820 метр баландӣ ва дар ҳаҷми 4 миллиард доллар соҳта шудааст.
- Парандай ҳурдтарини рӯи замин дар Куба зиндагӣ мекунад, ки номаш Калибра буда, ҳамаги 5 грамм вазн дорад.
- Ахроми Хеопс, ки дар Миср ҷойгир аст ва бо 2 миллиону 300000 ҳишт соҳта шудааст.
- Замин дар гирди Офтоб дар 1 сония 30 километр масоғаро тай мекунад.
- Аввалин донишгоҳ дар ҷаҳон дар Италия соли 1100-ум қушода шуда буд.
- Дар Мисри Қадим 26 сулолаи Фиръавонҳо ҳукмронӣ кардааст.
- Аввалин садама дар Ҷумҳурии Тоҷикистон соли 1936 ба амал омадааст.
- Аввалин асбоби сарбӯрӣ соли 1792 дар Фаронса соҳта шуда, номаш "Гилотина" буд.
- Аввалин шаҳсе, ки акси ҳудаҷро дар рӯи танга гузаштааст, ин Искандари Македонӣ мебошад.
- Аввалин роҳи оҳан дар ҷаҳон соли 1711 дар Амрико соҳта шуда буд.

АЧОИБОТ!

Рамазони ФАРҲОД,
донишҷӯи соли 2-уми факултati
физика ва математика

- Дар Тибет пулро истифода намебаранд. Ба сифати пул ширӣ кутосро истифода мебаранд.
- Дар Германия ҳамаи шаҳрвандон бо худашон сар мегардонанд, чунки давлат ба онҳо пули иловагӣ медиҳад.
- Номи Покистонро шаҳрванди Ҳиндустон Раҳмат Алӣ Чаудхури, ки дар Донишгоҳи Англия таҳсил мекард, пешниҳод кардааст.
- Дар Покистон агар хонандада ду дақиқа аз дарс дер кунад, ҳашт соат китоби Қуръонро тиловат мекунад.
- Маънои қалимаи Ҳоккайдо "мераваму барнамегардам" аст.
- Дар таркиби борон витамини B12 мавҷуд аст.
- Дар Миср дар давоми 200 сол як маротиба раъду барқ ба амал меояд.
- Шаҳри Сан Паулуи Бразилия ба шакли ҳавопаймо ба нақша гирифта шудааст.
- Аз ҳамаи қалонтарин гул дар ҷаҳон Лулуфтор мебошад, ки вазнаш 19 кило аст.
- Аввалин бор айнак дар Италия иҳтироъ шуд.
- Шоире, ки то вақти кар шуданаш шеър эҷод мекард, ин Чайковский мебошад.
- Дар Ирландия мор вучуд надорад.

ВАЗӢИ ЗАҲИРАҲОИ ЭНЕРГЕТИКӢ ДАР ҶУМҲУРИЙ

Сомонӣ РАҲМОНОВ,
донишҷӯи соли 2-уми факултati
иқтисод ва идора

Нерӯи барқ асоси инкишофи иқтисодӣ, пешрафти ҳами соҳаҳои ҳоҷагии ҳалқ ва ҷорӣ намудани прогреси техники дар истеҳсолот мебошад.

Мавзеи географии Тоҷикистон бо он овардааст, ки дар он бузургтарин заҳираҳои обӣ-энергетикии минтақаи Осиёи Марказӣ ҷойгир шудааст.

Захираҳои потенсиалии гидроенергетикии Тоҷикистон қариб ба 530-млрд кВт\соат дар як сол баҳо дода мешавад, ки ин 5%-и заҳираҳои ҷаҳонро ташкил медиҳад. Вале имрӯз дар мамлакат танҳо 3,1%-и ин заҳираҳоро истифода мебаранду ҳалос.

Агар дар муқоиса ба дигар заҳираҳои сузишворӣ-энергетикии мамлакат бинем, пас, заҳираҳои гидроенергетики нисбат ба заҳираҳои потенсиалии аништ 18,8 баробар, нефт 83 баробар ва гази табии 211 баробар зиёд мебошад. Ин исботи он аст, ки амнияти энергетики мамлакатро дар оянда истифодаи васеъ ва самаранокии заҳираҳои гидроенергетики муайян ҳоҷад намуд. Боз ҷиҳати дигари бартарии заҳираҳои энергетикӣ аз он иборат аст, ки аз ҷиҳати экологӣ тоза, барқароршаванда ва манбаи муҳими самараноки тавлиди қувваи барқ дар ҷаҳон мебошад.

Дар айни замон истеҳсоли солонаи қувваи барқ дар Тоҷикистон ба 14248млн, кВт\соат мерасад. Аз ин ҳисоб НБО 14025млн кВт\соат ва ба нерӯгоҳҳо барқ оиласӣ 222млн кВт\соат истеҳсоли қувви барқ рост меояд. Қалонтарин НБО-ин Норак (3млн кВт\соат), Сарбанд (210ҳаз кВт\соат), Қайроқум (126ҳаз кВт\соат), Бойғозӣ (600ҳаз кВт\соат), Санѓтуда-1 (670 ҳаз кВт\соат) ва нерӯгоҳҳои оиласӣ ш. Душанбе (223ҳаз кВт\соат), Ёвон (180ҳаз кВт\соат) ба ҳисоб меравад.

Ҳусусияти соҳтмони нерӯгоҳҳои обии Тоҷикистон аз он иборат аст, ки онҳо ба тарзи силсила, яъне дар як дарё якчанд нерӯгоҳҳо барқӣ соҳта шудаанд. Ҷунин тарзи ҷойгир намудани Нерӯгоҳ барқӣ боси самаранокии истифода бурдани қувваи обии дарёҳо мегарданд.

ГОЛИБИ КРОССВОРД МУАЙЯН ШУД!

Боиси хурсандист, ки хонандагон ба рӯзномаи "Анвори дониш" таваҷӯҳи хосса доранд. Ба кроссворди шумораи гузашта 12 нафар ҷавоб пешниҳод кард, ки боиси дастирист, аммо дар мавриди голиб шудан бояд эҳтиёқкорона қаламро ба даст гирифт. Ҳулоса, аз 12 нафар 2 нафар кроссвордро бехато пур кардаанд, ки инҳоянд: Ятимов Алишер, донишҷӯи соли 3-юми факултai филологияи тоҷик ва журналистика (04.11.2017, соати 10:17) ва Абдуллоҳи Ғурбатӣ, донишҷӯи соли 2-юми факултai филологияи тоҷик ва журналистика (04.11.2017, соати 13:09).

Голиб ЯТИМОВ АЛИШЕР, донишҷӯи соли 3-юми факултai филологияи тоҷик ва журналистика мебошад, ки аз ҳама пештар кроссвордро бо ҷавобҳои дуруст пешниҳод кардааст.

Дигарон Мадаминова Муродбегим (2 хато), Сафаров Бахтиёр (3 хато), Давлатова Қаламнисо (5 хато), Нурхонов Ҳуршед (5 хато), Қурбоналий Амирхон (6 хато), Эрачи Олимхон (7 хато), Ҳакимов Абдураззоқ (7 хато), Бобоев Парвиз (10 хато), Сайдуллоева Рӯҳафзо (13 хато) ва Нигматзода Боймурод (14 хато) мебошанд.

Ҳар касе, ки ҷавобҳои пешниҳодкардаашро аз назар гузаронидан меҳоҳад, ба идораи рӯзнома ташриф оварад ва ҳатоҳои худро бубинад.

Хонандагони азиз! Саросема нашуда, кроссвордро дуруст пур кунед ва насиби мукофот дар ҳаҷми 100 сомонӣ гардед!

ДИҚҚАТ!

Хонанде, ки сари вақт ва дар муҳлати кӯтоҳ кроссвордро дуруст ва бехато пур карда ба идораи рӯзнома пешниҳод мекунад, бо мукофоти пулӣ дар ҳаҷми 100 сомонӣ қадрдонӣ карда мешавад.

Жан де ЛАФОНТЕН,
шоури франсуз,
тарчумай
Абулқосм ЛОХУТЫЙ

ҚИССАЙ ХАР ВА БҮЛБҮЛ

Харе бо булбule гүфт: Эй ҳавасбоз!
Маро имрӯз мәхмөн күн дар овоз.
Магар бинам, ки устодит чун аст,
Ки ҳар чизе раҳими озмун аст.
Манам овозаси бүлбүл шунида,
Вале овози ү ҳаргиз нағида.
Чу бүлбүл ин шунид овоз бардошт,
Биношид оташе к-андар чигар дошиш.
Навояш из замин бар осмон шуд,
Ба нығма оташафрўзи қаҳон шуд.
Дараҳту кўҳу дашиба үйрек об,
Чу кўдак шуд из ин лоғои дар хоб.
Шубон сармасст бар хок уфтода,
Инони галларо из даст дода.
Ба ёди ёр мезад мўшханде,
Ҳамеафканид дар оташ синанде.
Чу бүлбүл из сурудан лаб фурӯ баст,
Хар ўро гүфт: К-ин чо нұктае ҳаст.
Тавонам гүфт: К-овозат бадак нест,
Зи алҳони ту баъзе бенамак нест.
Валекин кош заҳмат мекашидӣ,
Хурусони дех моро бидидӣ.
Зи устодони ҳушхони саҳархез,
Ҳаме омӯхтий лаҳни диловез.
Чу бүлбүл гўй кард ин довариро,
Муҷассам дид дар қозӣ ҳареро.
Ба ҳам барзад ду болу шуд дур,
Миёни шоҳсөрон гашт мастур.
Худоёй аз ҳарон моро нигах дор!
Аз ин ҳардоварон моро нигах дор!

ОЁ МЕДОНЕД?

1. Дар Куба шахсет, ки 60 сол хоб нақардааст. Ин шахс дөхқони кубаги Висенти Медина мебошад, ки гирифтори бемория бехобий аст. Ўз 4-солагӣ инчониб хоб нақардааст. Ин рафтори ү табионро дар таъчӯб мондааст.

2. Госин ягона паррандаест, ки чор пой дорад. Ин парранда дар Амрико зиндаги мекунад.

3. Магасҳо байди 3 рӯзи аз зоча баромаданшон ба тухммонӣ шурӯъ мекунанд ва дар 3 моҳи тобистон то 9 маротиба насл медиҳанд, ки дар натиҳа 5 трилион фарди магас пайдо мешавад.

4. Мӯрчагон фарди аз дигар оилаи мӯрчагон бударо аз душманон ҳифз карда, онро ҳамчун гулом истифода мебаранд.

5. Дар Австралия мурғе мавҷуд аст, ки дар болои тухмаш хоб накарда чӯча мебарорад.

6. Дар дунё дар 1 сол то 5 миллион тонна моҳӣ сайд карда мешавад, ки он аз рӯи вазн ба 650 миллион сар ғов баробар аст.

7. Тарзи нағасигони паррандаҳо ачиб аст. Онҳо як маротиба нағас мегиранд ва ду маротиба нағас мебароранд.

Эмомали САЙИДЗОД,
донишчӯи соли 2-юми
факултаи филологияи
тоҷик ва журналистика

ЭЪТИБОР НАДОРАД

Дафтарчай имтихоние, ки соли 2016 Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ ба донишчӯи соли 2-юми факултаи тарбияи ҷисмонӣ ва ОДҲ (тажсизоти рӯзона) Нуруматов Шамшер Ҳисомиддиновиҷ додааст, бинобар сабаби гум шуданаш аз эътибор соқит дониста шавад.

МУАССИС:
Донишгоҳи давлатии Кӯлоб
ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ

УСТОД, 78-СОЛАГӢ МУБОРАҚ!

27-уми декабр физик-химики тоҷик, доктори илмҳои химия, профессор, узви пайвастаи АМТ, узви пайвастаи филиали АМБ, узви пайвастаи Академияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, институтҳои мӯҳандисии байнамиллиалии давлатҳои исломӣ (2000, Урдун, Уммон), Ҳодими шоистаи илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, Арбоби илм ва техникаи Тоҷикистон, дорандай нахустпантenti №ТJ 623-и Идораи давлатии патенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Аълоҷии маорифи Тоҷикистон, Аълоҷии маорифи мактабҳои олии СССР, устоди Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ **КАРИМОВ САМАРИДДИН КАРИМОВИЧ** солрӯз доранд.

Маъмурият, ҳайати профессорону омӯзгорон, доңиշчӯи гуфта, инчунин ҳайати эҷодии рӯзномаи "Анвори дониш" утторо ба муносибати солрӯзашон табрик намуда, баҳраш зиндагии шоиста ва саодати рӯзгорро таманно доранд.

Солрӯз муборак, устоди азиз!

СУХАНИ МОНДАГОР

Үнсурутмаолии КАЙКОВУС

Аммо бо бехирədon ҳаргиз дӯстӣ мақун, ки дӯстӣ бехирəд бо дӯст az бадӣ он кунад, ки сад душмани одил накунанд ба душмани. Ва дӯстӣ бо мардуми ҳунариву некаҳд кун, то ту низ бад-он ҳунарҳо маъруф ва сутуда бошӣ, ки он дӯстони ту бад-он маъруфу сутуда бошанд. Ва танҳо нишастан аз ҳамнишини бад авлотар.

1 АҶОИБОТ

Имсол дар моҳи декабр 5 рӯзи ҷумъа, 5 рӯзи шанбе ва 5 рӯзи якшанбе меояд, ки ин дар 824 сол як маротиба меомадааст.

АКСИ Рӯз

МАВЛУД МУБОРАҚ!

Маъмурият, ҳайати профессорону устодон, кормандон ва донишчӯёни Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ, инчунин ҳайати эҷодии рӯзномаи "Анвори дониш" омӯзгорон ва кормандони зерини доңишиғоҳро, ки из 17-уми декабр то 31-уми декабри солиённи гуногун таваллуд шудаанд, табрику таҳият гуфта, аз даргоҳи Яздони пок барояшон тансиҷатӣ, умри бардавом, сари баланд, тани неруманд ва дар кору фаъолияташон комёбиҳои беназирро ташамно доранд. Бигузор ҳамеша чун кӯҳҳои Помир сарбаланд, чун Рӯдакӣ хушбайён, чун Саъдӣ дарозумр, чун Ҳофиз шуҳратманд ва чун Ҷомӣ хоккор бошед! Ҳеч гоҳ БАҲТ ва ХИЗР кошонаи шуморо тарк насозанд! Мисли гулҳои баҳорӣ, ки ҳама саросар зебо ҳастанд, зебо бимонед. Хушиву хурсандӣ, ки беҳтарин ҳамсафари инсонанд, доим ҳамсафарон бод!

Бигузор дар умратон баракат ва дар касбатон ҳалолкорӣ пайваста амали гардад.

1. **БОБОЕВ БАХТОВАР**, 17.12.1989, ассистенти кафедраи забони тоҷикӣ;
2. **БОЙМАТОВ ДИЛШОДҖОН**, 18.12.1993, ассистенти кафедраи фалсафа;
3. **ШАМСИДДИНОВА ЧУМАГУЛ**, 18.12.1988, фаррош;
4. **ДАМИНОВА АРАФАМО**, 19.12.1975, муудири шуъбаи магистратура;
5. **РАҲМОНОВ МАҲМАДУЛЛО**, 20.12.1992, мутахассиси маркази тести;
6. **ҚУРБОНОВ ЗАЙНИДДИН**, 21.12.1943, саромӯзгири кафедраи забони русии умумидонишгоҳӣ;
7. **НАБИЕВА МУҚАДДАС**, 22.12.1975, саромӯзгири кафедраи психологии;
8. **НОСИРОВ МАҲМАДУЛЛО**, 23.12.1987, ассисенти кафедраи молия ва бонқдорӣ;
9. **ШАРИПОВ АНВАР**, 24.12.1988, сардори раёсати таълим;
10. **ИБРОҲИМОВ БОБОЧОН**, 24.12.1983, китобдори китобхонаи донишгоҳо;
11. **Қўлобиев Саттор**, 24.12.1968, ассистенти кафедраи МТФ ва МТ;
12. **ИЗАТУЛЛОЕВ КУГАН**, 24.12.1937, мушовири ректор, номзади илмҳои педагогӣ;
13. **РАҲИМОВ АБДУЛЛО**, 25.12.1968, саромӯзгири кафедраи МТФ ва ТМ;
14. **НАЗАРОВА ГУЛНИГОР**, 26.12.1991, ассистенти кафедраи сиёсатшиносӣ;
15. **ҲАҒИЗОВ САҒАРАЛӢ**, 26.12.1979, ассистенти кафедраи тарбияи ҷисмонӣ;
16. **РУСТАМОВ ҶУРАҲОН**, 26.12.1946, муудири бешаи Сабз;
17. **КАРИМОВ САМАРИДДИН**, 27.12.1939, академик, профессори кафедраи физикаи умумӣ ва назарияӣ;
18. **САМАРИДДИНОВА ЗАЙНАБ**, 27.12.1968, номзади илмҳои педагогӣ, саромӯзгири кафедраи илмҳои компјутерӣ;
19. **ДАВЛАТОВ САИДШОҲ**, 27.12.1977, фаррош;
20. **ПИРОВ НАВРӯЗ**, 28.12.1990, сардори марказӣ тести;
21. **ҚУРБОНОВ УСМОН**, 28.12.1971, муҳосиби қалони шӯбайи ҳисоб;
22. **НАЗАРОВА ОИМГУЛ**, 28.12.1958, фаррош;
23. **СУЛТОНОВА МАЙДАМО**, 31.12.1967, муудири кабинети кафедраи менечмент ва маркетинг;
24. **ОДИНАЕВА ГУЛБОНУ**, 31.12.1966, ассистенти кафедраи адабиётни тоҷик бо методикаи таълимии он.

ЗОДРӯЗ МУБОРАҚ, ОМӮЗГОРОН ВА КОРМАНДОНИ АЗИЗ!

Сармуҳаррӣ:
Ҷаҳонғир РУСТАМ

Котиби масъул:
Эраҷ ДАВЛАТОВ

Ҳабарнигорони ихтиёри:

Самариддин НАБИЕВ
Гулағзо ДАВЛАТОВА

Мушовирон:
Абдулло Ҳабибулло (профессор),
С.К. Каримов (академик),
М.О. Ибодов (профессор),
Ҷумъаҳон Алимӣ (профессор),
С.С. Холиков (н.и.к.),
Ш.З. Худойдодова (н.и.ф.),
Д.Л. Сайдаҳмадова (н.и.п.),
М.Х. Абдуллоев (профессор),
С.С. Мирзоев (профессор),
Б. Ҷураев (м.к.)

Нашрия дар Вазорати
форҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон
№030/P3-97, 30.08.2017 аз нав
ба қайд гирифта шудааст.

Маводҳо бо забонҳои
тоҷикӣ, русӣ ва англӣ нашр
мешавад.

Саҳифабанд:
Бахриддин САНГИМАДОВ

Рӯзнома дар ҶДМ
“Мега-принт” ба табъ расидааст.
Алади нашр 3800

Рӯзнома таркии обуна
дастрас мегардад.

Нишонӣ:
735360. ш.Кӯлоб, кӯчаи
С. Сафаров 16
E-mail: anvor.donish@kgu.tj

Телефон:
Корӣ: (83322) 3-31-15
Мобилий: 918-13-99-68; 985 87 80 60